

KINNITATUD

..... riigisekretäri

käskkirjaga nr

aeg.....

Toetuse andmine rakendusasetuse tegevusteks
prioriteetse suuna 12 „Haldusvõimekus“ meetme 12.2
„Poliitikakujundamise kvaliteedi arendamine“ tulemuste
saavutamiseks

Rakendusasetus

Riigikantselei

Rakendusüksus

Rahandusministeerium

Elluviijad

Riigikantselei

Rahandusministeerium

Justiitsministeerium

Eesti Tööandjate Keskliit

Eesti Ametiühingute Keskliit

Abikõlblikkuse periood

01.04.2014-31.12.2020

Sisukord

1.	Toetuse eesmärk ja oodatav tulemus.....	3
1.1.	Seosed ÜKP rakenduskava ja meetme eesmärgiga ning siseriiklike arengukavadega.....	3
1.2.	Toetuse andmise tulemus	3
2.	Eesmärkide saavutamiseks kavandatud tegevused	6
2.1.	Mõjude hindamise süsteemi arendamine.....	11
2.2.	Tulevikuanalüüside teostamine	14
2.3.	Õigusanalüüside teostamine.....	16
2.4.	Kaasamise arendamine	19
2.5.	Eesti Tööandjate Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida.....	22
2.6.	Eesti Ametiühingute Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida.....	24
2.7.	Strateegilise juhtimise arendamine	27
2.8.	Rakke- ja ekspertrühmad	31
2.9.	Õiguse kodifitseerimine	34
2.10.	Õigusloomejuristide arendamine	39
2.11.	Õppevisiidid.....	41
3.	Eelarve	44
4.	Tegevuste mõju läbivatele teemadele.....	45
5.	Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud	45
6.	Toetuse maksmise tingimused ja kord	46
7.	Elluviija kohustused	47
8.	Tegevuste tulemuslikkuse seire ja hindamine	47
9.	Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine.....	48
10.	Finantskorrektsioon.....	48
Lisa 1:	Kodifitseerimismetoodika.....	49

Käesolev käskkiri kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 16 lõike 1 alusel.

Käskkirjaga reguleeritakse prioriteetse suuna nr 12 „Haldusvõimekus“ meetme „Poliitikakujundamise kvaliteedi arendamine“ tegevuste nr 12.2.1 -12.2.7 (vt loetelu ptk 2) raames toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

1. Toetuse eesmärk ja oodatav tulemus

1.1. Seosed ÜKP rakenduskava ja meetme eesmärgiga ning siseriiklike arengukavadega

Toetust antakse ühtekuuluvusfondide rakenduskava 2014-2020 prioriteetse suuna 12 „Haldusvõimekus“ meetme „Poliitikakujundamise kvaliteedi arendamine“ eesmärgil „Parem Poliitikakujundamise protsess juurutades mehhanisme ja tööriistu, mis aitavad kaasa terviklikumale, kaasavamale ja teadmistepõhisemale poliitikakujundamisele“.

Tabel 1. EL vahendite kasutamise eesmärgi „Parem Poliitikakujundamise protsess juurutades mehhanisme ja tööriistu, mis aitavad terviklikumale, kaasavamale ja teadmistepõhisemale poliitikakujundamisele“ tulemusnäitaja rakenduskavas

Näitaja	Näitaja puhul kasutatav mõõtühik	Alg-väärtus	Alg- ja sihtväärtuse mõõtühik	Baas-aasta	Siht-väärtus (2023)	Andmealikas	Aruandluse sagedus
Algatuste arv, mis on ESF toetuse tulemusel käima lükatud parandamiseks, koostööd, kaasamist ja paremat teabekasutust poliitikakujundamisel	Määratletakse hiljemalt 2015.	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	%	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. aastal	Seire	Kord aastas

Toetusega panustatakse tegevuskavasse haldusvõimekuse arendamiseks OECD riigivalitsemise raporti soovitude põhjal, Eesti avatud valitsemise partnerluse tegevuskavasse 2014-2016 ja õiguspoliitika arengusuundadesse aastani 2018.

1.2. Toetuse andmise tulemus

Toetuse andmise tulemusena kasvab valitsussektori poliitikakujundamise võimekus, mis tähendab võimet õigeaegselt probleeme märgata ja piiritleda, selgeid eesmärke ja eelistusi seada, oskust pakkuda välja toimivaid lahendusi, jaotada ülesandeid ja vastutust ning tagada prioriteetidest lähtuv ja läbipaistvam avaliku sektori poolne rahastamine ning arukas õiguslik reguleerimine. Toetuse tulemusena soovitakse jõuda olukorda, kus valdkonna poliitikat kujundatakse enam probleemi- ja eesmäripõhiselt seotud asutuste tihedas koostöös, kaasates

süsteemsemalt valitsusväliseid olulisi osapooli ning tuginedes senisest enam Eesti ja teiste riikide kogemuste ja kavandatavate poliitikate potentsiaalsete mõjude analüüsile. Täpsemalt tähendab see, et:

- Mõjuanalüüside läbiviimine on muutunud üldlevinud praktikaks ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused ning Vabariigi Valitsus kasutavad analüüsi tulemusi otsuste tegemisel.
- Valitsemisalade ja -tasandite vaheline koostöö prioriteetsete valdkonnaüleste probleemide lahendamisel on tõhustunud, takerdumata kinnistunud vastutusalade ja rahastamise korraldusse.
- Strateegiline ja finantsjuhtimine on omavahel seotud toetades nii teadmispõhist otsustamist kui aidates kaasa prioriteetidest lähtuvale rahastamisele.
- Suureneb ministeeriumite võimekus terve poliitikakujundamise tsükli vältel partnereid kaasata ning sotsiaalpartnerite suutlikkust poliitikakujundamises kaasa rääkida.
- Aruka õigusloome printsiipide järgimise tõttu on õigusloome toetatud valdkondades selgem, aidates paremini kaasa regulatsiooni eesmärkide saavutamisele, vältides seejuures ebavajalikku halduskoormust.

Eelnevast tulenevalt on toetuse andmise alaeesmärgid ja nende saavutamist mõõtvad tulemusnäitajad järgmised:

Tabel 2. Toetuse andmise alaeesmärgid ja nende tulemusnäitajad

Tulemusnäitaja	Näitaja puhul kasutatav mõõtühik	Algväärtus	Alg- ja sihtväärtuse mõõtühik	Baas-aasta	Sihtväärtus (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Eesmärk 1: Mõjude hindamine on saanud poliitikakujundamise loomulikuks osaks ning mõjude hindamise tulemusi kasutatakse valitsusele oluliste otsuste langetamisel.							
Poliitika-kujundamise teadmispõhisus	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Küsimustik poliitikakujundajate seas	Kord kahe aasta jooksul
Analüüside kvaliteet	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. aastal	Valimil põhinev küsimustik	Kord kahe aasta jooksul

Analüüside kasutatavus	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. aastal	Valimil põhinev küsimustik	Kord kahe aasta jooksul
Eesmärk 2: Valitsuse jaoks olulistele pikaajalistele väljakutsetele pakutakse koostöös kestlikke lahendusi.							
Ministeeriumide- ja asutustevahelise koostöö poliitikakujundamisel	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. aastal	Küsimustik poliitikakujundajate seas	Kord kahe aasta jooksul
Eesmärk 3: Strateegiline- ja finantsjuhtimine on omavahel seotud.							
2020.a. on üle mindud tegevuspõhisele eelarvele	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	0	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	2014	100%	Seire	Kord aastas
Eesmärk 4: Suurenenud on ministeeriumite võimekus kaasata valitsuse jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel partnereid ning partnerite võimekus poliitikakujundamisel kaasa rääkida.							
Kaasamise protsess ja tulemuslikkus	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Küsimustik poliitikakujundajate seas	Kord kahe aasta jooksul
Eesmärk 5: Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine							
Kodifitseerimisprojektide arv, mis täitsid projekti alguses seatud eesmärgid	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	2014	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Kodifitseerimiseelnõude seletuskirjad	Kord kolme aasta tagant
Õigusloomet arendavates tegevustes osalenute arv, kes 6 kuud pärast tegevuses osalemist, olid tegevuse tulemusi kasutanud	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Määratl etakse hiljemalt 2015. Aastal	2015	Määratletakse hiljemalt 2015. Aastal	Küsimustik poliitikakujundajate seas	Kord kahe aasta jooksul

2. Eesmärkide saavutamiseks kavandatud tegevused

Allolev tabel annab koondülevaate rakenduskava eesmärgi saavutamiseks kavandatud tegevustest, nende panusest toetuse andmise eesmärkidesse, tegevuste eelarvest, väljundnäitajatest ja elluviijatest.

Tabel 3. Meetme tegevuste koondülevaade

Tegevuse nr	Tegevus	Tegevusega seotud meetme alaeesmärk	Tegevusega seotud alaeesmärgi tulemusnäitaja	Tegevuse kogumaksumus	Meetme tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas	Täiendavad meetme tegevuse väljundnäitajad	Tegevuse Elluviija
12.2.1	Poliitikakujundamist toetava analüütilise võimekuse suurendamine	Vt alategevused	Vt alategevused	2 332 000	Tehtud analüüside arv 65	Vt alategevused	RK
12.2.1.1	Mõjude hindamise süsteemi arendamine	Mõjude hindamine on saanud poliitikakujundamise loomulikuks osaks ning mõjude hindamise tulemusi kasutatakse valitsusele oluliste otsuste langetamisel.	1) Poliitikakujundamise teadmispõhisus 2) Analüüside kvaliteet 3) Analüüside kasutatavus	2 161 635	Tehtud mõjuanalüüside arv 40	-	RK
12.2.1.2	Tulevikuanalüüside teostamine	Mõjude hindamine on saanud poliitikakujundam	1) Poliitikakujundamise teadmispõhisus 2) Analüüside	237 332	Tehtud tulevikuanalüüside arv 5		

Tegevuse nr	Tegevus	Tegevusega seotud meetme alaeesmärk	Tegevusega seotud alaeesmärgi tulemusnäitaja	Tegevuse kogumaksumus	Meetme tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas	Täiendavad meetme tegevuse väljundnäitajad	Tegevuse Elluviija
		mise loomulikuks osaks ning mõjude hindamise tulemusi kasutatakse valitsusele oluliste otsuste langetamisel.	3) Analüüside kasutatavus				
12.2.1.3	Õigusanalüüside teostamine	Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine	Õigusloomet arendavates tegevustes osalenute arv, kes 6 kuud pärast tegevuses osalemist, olid tegevuse tulemusi kasutanud	170 365	Tehtud õigusanalüüside arv 20	-	RK
12.2.2	Kaasamise arendamine	Suurenenud on ministeeriumite võimekus kaasata valitsuse jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel partnereid ning partnerite võimekus	Kaasamise protsess ja tulemuslikkus	440 000	Kaasamisprojektide arv 7	-	RK

Tegevuse nr	Tegevus	Tegevusega seotud meetme alaeesmärk	Tegevusega seotud alaeesmärgi tulemusnäitaja	Tegevuse kogumaksumus	Meetme tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas	Täiendavad meetme tegevuse väljundnäitajad	Tegevuse Elluviija
		poliitikakujundamisel kaasa rääkida.					
12.2.3	Tööturu osapoolte (Eesti Töoandjate Keskliit ja Eesti Ametiühingute Keskliit) poliitikakujundamisel kaasa rääkimise võimekuse tõstmiseks.	Suurenenud on ministriumite võimekus kaasata valitsuse jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel partnereid ning partnerite võimekus poliitikakujundamisel kaasa rääkida.	Kaasamise protsess ja tulemuslikkus	470 588	Kaasamisprojektide arv 2	Vt ala-tegevused	ETKL ja EAKL
12.2.3.1	Eesti Töoandjate Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida	Vt tegevus 12.2.3	Vt tegevus 12.2.3	235 294	Kaasamisprojektide arv 1	1) Mõjuanalüüside arv 25 2) Konjunktuuri-raportite arv 16 3) Töögruppide kohtumiste arv 40 4) Koolituste	ETKL

Tegevuse nr	Tegevus	Tegevusega seotud meetme alaeesmärk	Tegevusega seotud alaeesmärgi tulemusnäitaja	Tegevuse kogumaksumus	Meetme tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas	Täiendavad meetme tegevuse väljundnäitajad	Tegevuse Elluviija
						arv 5	
12.2.3.2	Eesti Keskliidu töstmise poliitikakujundamisel kaasa rääkida Ametiühingute võimekuse	Vt tegevus 12.2.3	Vt tegevus 12.2.3	235 294	Kaasamisprojektide arv 1	1) Sektori tööandjate ja ametiühingute ühiskoolitused 13 2) Koolitusprogrammi arendamine 10 3) Infosüsteem 1 4) Haruametiühingute struktuuri analüüsid koos arenguplaaniga 8	EAKL
12.2.4	Strateegilise juhtimise arendamine	Strateegiline- ja finantsjuhtimine on omavahel seotud.	2020.a. on ülemindud tegevuspõhisele eelarvele	1 176 471	Arendusprojektide arv 11	-	RM
12.2.5	Rakke- ja ekspertrühmad	Valitsuse jaoks	Ministeeriumite- ja	2 200 000	Rakke- ja	-	RK

Tegevuse nr	Tegevus	Tegevusega seotud meetme alaeesmärk	Tegevusega seotud alaeesmärgi tulemusnäitaja	Tegevuse kogumaksumus	Meetme tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas	Täiendavad meetme tegevuse väljundnäitajad	Tegevuse Elluviija
	ning nõuandvad kogud	olulistele pikaajalistele väljakutsetele pakutakse koostöös kestlikke lahendusi	asutustevahelisele koostöö poliitikakujundamisel		ekspertrühmade arv 15		
12.2.6	Õigusloome kodifitseerimine	Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine	Kodifitseerimisprojektide arv, mis täitsid projekti alguses seatud eesmärgid	1 740 000	Kodifitseeritud seaduseelnõude arv, mis on esitatud Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks 6	-	JUM
12.2.7	Õigusloome arendamine	Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine	Õigusloomet arendavates tegevustes osalenute arv, kes 6 kuud pärast tegevuses osalemist, olid tegevuse tulemusi kasutanud	203 496	Koolitustel või õppevisiitidel osaluskordade arv 636	-	JUM
12.2.7.1	Õigusloomejuristide arendamine	Vt tegevus 12.2.7	Vt tegevus 12.2.7	150 000	Koolitustel osaluskordade arv 600	-	JUM
12.2.7.1	Õppevisiidid	Vt tegevus 12.2.7	Vt tegevus 12.2.7	53 496	Õppevisiitidel osaluskordade arv 36	-	JUM

2.1. Mõjude hindamise süsteemi arendamine

2.1.1. Toetatav tegevus

Meetmest toetatakse:

- 1) Valitsuse otsustusprotsessi toetavate mõjuanalüüside teostamist;
 - a. Euroopa Liidu otsustusprotsessis Vabariigi Valitsuse seisukohtade kujundamisel;
 - b. valdkondlike arengukavade koostamisel või olulises mahus muutmisel;
 - c. seaduste väljatöötamisel või muutmisel, kui seaduse algatamiseks on koostatud ja läbinud ametliku kooskõlastusringi seaduseelnõu väljatöötamise kavatsus, kus on tuvastatud oluline mõju või mõjud;
 - d. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis nimetatud roheliste ja valgete raamatute ettevalmistamisel;
 - e. muude Vabariigi Valitsuse jaoks oluliste algatuste väljatöötamisel, kui algatus või sellega otseselt seotud ülesanne sisaldub Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis;
 - f. analüüsid, mis on seotud tegevusega Eesti konkurentsivõime tõstmiseks arukaks, jätkusuutlikuks ja kaasavaks majanduseks Euroopa Liidu samalaadse protsessi raames või Euroopa Nõukogu riigipõhiste soovitude elluviimiseks;
 - g. tegevuste järelhindamisel, kui järelhindamise vajadus on kinnitatud Vabariigi Valitsuses või valitsuse nõuandvates kogudes.
- 2) Mõjude hindamise süsteemi arendamist ja juurutamist, muuhulgas:
 - a. mõjude hindamisega seotud koolituste ja seminaride korraldamine ning nendeks materjalide väljatöötamine;
 - b. osalemine mõjude hindamisega seotud konverentsidel, seminaridel ja koolitustel;
 - c. mõjude hindamisega seotud juhiste jm materjalide koostamine;
 - d. mõjude hindamise meetodika edasiarendamine;
 - e. mõjude hindamise süsteemi toimimise analüüside läbiviimine;
 - f. teavitustöö mõjude hindamisega seotud osapooltele;
 - g. mõjude hindamist toetavate IT- lahenduste arendamine.

2.1.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Mõjude hindamine on saanud poliitikakujundamise loomulikuks osaks ning mõjude hindamise tulemusi kasutatakse valitsusele oluliste otsuste langetamisel“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Poliitikakujundamise teadmispõhisus
- Mõjuanalüüside kvaliteet
- Mõjuanalüüside kasutatavus

2.1.3. Tegevuse oodatav tulemus

Toetuse tulemusena on poliitikaalternatiivide kaalumine ja nende mõjude hindamine saanud poliitikakujundamise loomulikuks osaks ning mõjude hindamise tulemusi kasutatakse valitsusele oluliste otsuste langetamisel. Valitsusasutustes on paranenud Vabariigi Valitsuse otsuste ettevalmistus ning otsuste mõju hindamise kvaliteet ning mõjude hindamisel kasutatakse horisontaalseid reegleid ja praktikat vastavalt Vabariigi Valitsuses kinnitatud

„Mõjude hindamise metoodikale“. See muudab valitsuse poliitikat rohkem teadmistele tuginevaks ja läbimõeldumaks ning poliitikaprotsessi avatumaks.

2.1.4. Tegevuse väljund

Tegevuse väljundina valmib 40 mõjuanalüüsi. Vajaduse ilmnemisel on korrigeeritud mõjuanalüüside koostamise metoodikat ja juhised, et need toetaksid analüüside tegemist ja kasutatavust. Mõjuanalüüsidega seotud osapooltel on praktilised oskused analüüside tellimiseks ja läbiviimiseks.

Tabel 4. Meetme tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse tulemusnäitaja					
Tehtud mõjuanalüüside arv	Analüüs	26	40	Seire	Kord aastas

2.1.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on valitsusasutused ja teised poliitikakujundamise osapooled.

Tegevustes osalevad nii mõjuhindamistega või mõjuhindamiste süsteemi arendamisega seotud ametnikud, poliitikud kui ka seotud valitsusvälised partnerid.

Juhul kui mõjude hindamise süsteemi arendamise ja juurutamise tegevustes osalevad ettevõtteid, juhindub elluviija vähese tähtsusega abi andmist reguleerivatest õigusaktidest.

2.1.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus lähtub tegevuskavast OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks.

2.1.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Riigikantselei.

2.1.8. Kavandatava tegevuse maksumus

Punkti 2.1.1 alapunktis 1 nimetatud tegevuste maksumus ühe tegevuse kohta saab olla kuni 60 000 eurot koos käibemaksuga (sh omafinantseering). Kui tegevus on algatatud koostöös ühe või mitme ministeeriumiga, siis kogub Riigikantselei tegevuse elluviijana omafinantseeringu katteks raha ettepanekute esitajatelt 15% ulatuses projekti eeldatavast maksumusest. Riigikantselei kohustub arvet pidama omafinantseeringu katteks kogutavate vahendite üle.

2.1.9. Tegevuste algatamine

Mõjuanalüüside tegemiseks vajaminevate uuringute, analüüside või konsultatsiooniteenuse algatab Riigikantselei või Riigikantselei koos ühe või mitme ministeeriumiga. Mõjude hindamise süsteemi arendamise ja juurutamisega seotud tegevuse algatab Riigikantselei, konsulteerides vajadusel teiste antud teemaga seotud osapooltega.

Mõjuanalüüside tegemiseks vajaminevate uuringute, analüüside või konsultatsiooniteenuse läbiviimise korraldus:

- 1) Riigikantselei algatab tegevusi jooksvalt konsulteerides ministeeriumidega ning kaasates vajadusel ministeeriume tegevuse algatamisesse.
- 2) Riigikantselei või Riigikantselei koostöös ühe või mitme ministeeriumiga algatab punkti 2.1.1. lõikes 1 nimetatud tegevusi. Tegevuse algatamiseks peab Riigikantselei strateegiabüroo hindama tegevuse vastavust meetme eesmärkidega, seost valitsuse poliitika ja prioriteetidega, teostatavust ja rakendatavust. Kavandatava tegevuse kohta täidetakse enne hanke väljakuulutamist kontroll-leht, kus on hinnatud vastavust kriteeriumidele.
- 3) Punkti 2.1.1. lõikes 1a toodud tegevuste puhul tuleb enne tegevuste algatamist saada tegevusele heakskiit Euroopa Liidu koordineerimiskogust. Selleks esitab Riigikantselei või ministeerium, kellega koostöös tegevust plaanitakse, Euroopa Liidu koordineerimiskogule lähteülesande kavandi, milles on välja toodud mõjuanalüüsi ja tellitava tegevuse vajadus, eesmärk ja sisu, ulatus, eeldatav ajakava ja maksumus. Euroopa Liidu koordineerimiskogu teeb otsuse lähteülesande kavandi heakskiitmise, tingimusliku heakskiitmise või tagasilükkamise kohta.
- 4) Riigikantselei korraldab kavandatavate hangete ettevalmistamise ja läbiviimise, lepingute ettevalmistamise ja nende täitmise jälgimise, teenuste osutajatega arveldamise ja tegevuste aruandlusega seonduva töö.
- 5) Kui tegevus on algatatud koostöös ministeeriumi või ministeeriumidega, kohustuvad ministeeriumid andma igakülgse sisulise panuse lõpliku lähteülesande koostamisse, osalema uuringu, analüüsi või konsultatsiooniteenuse teostamiseks võetavate pakkumuste hindamises, toetama eksperte nende töös ning hindama tehtud töö vastavust lähteülesandele ning tagama omafinantseeringu.

2.1.1. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.2. Tulevikuanalüüside teostamine

2.2.1. Toetatav tegevus

Toetatakse analüüse, mille eesmärgiks on Eesti jaoks pikaajalises perspektiivis oluliste teemade ja trendide analüüsimine rahvusvahelises kontekstis ja selle pinnalt esialgsete poliitikasoovituste tegemine.

Tegevuse raames on kavas tellida või välist abi kasutades läbi viia tulevikuanalüüse, mille sisuks on olemasolevale andmestikule tuginedes trendide tuvastamine ja/või stsenaariumide väljatöötamine eesmärgiga pakkuda poliitikakujundajatele võimalust tuleviku ebakindluse tingimustes läbi mõelda viise sellega toimetulekuks. Tulevikuanalüüs peab vastama ühele järgmistest tingimustest:

- 1) analüüs seondub Eesti Euroopa Liidu poliitika planeerimisega;
- 2) analüüs seondub Eesti konkurentsivõime tõstmisega arukaks, jätkusuutlikuks ja kaasavaks majanduseks Euroopa Liidu samalaadse protsessi raames;

Meetme raames toetatakse tulevikuanalüüsi tellimist või selle tegemiseks vajaminevaid uuringuid või konsultatsiooniteenust tingimusel, et toetuse abiga valmib terviklik tulevikuanalüüs.

2.2.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Mõjude hindamine on saanud poliitikakujundamise loomulikuks osaks ning mõjude hindamise tulemusi kasutatakse valitsusele oluliste otsuste langetamisel“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Poliitikakujundamise teadmispõhisus
- Analüüside kvaliteet
- Analüüside kasutatavus

2.2.3. Tegevuse oodatav tulemus

Tegevuse tulemusena aidatakse kaasa pikaajaliste probleemide, võimaluste või muul moel oluliste teemade varajase märkamise süsteemi tekkimisele poliitikakujundamises.

2.2.4. Tegevuse väljund

Tegevuse tulemusel valmib 5 tulevikuanalüüsi.

Tabel 5. Meetme tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse tulemusnäitaja					
Tehtud tulevikuanalüüside arv	Analüüs	4	5	Seire	Kord aastas

2.2.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on valitsusasutused ja teised poliitikakujundamise osapooled.

Tegevustes võivad osaleda seotud ametnikud, poliitikud kui seotud valitsusvälised partnerid.

2.2.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus lähtub tegevuskavast OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks.

2.2.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Riigikantselei.

2.2.8. Kavandatava tegevuse maksumus

Punkti 2.2.1 alapunktis 1 nimetatud tegevuste maksumus ühe tegevuse kohta saab olla kuni 60 000 eurot koos käibemaksuga (sh omafinantseering). Kui tegevus on algatatud koostöös ühe või mitme ministeeriumiga, siis kogub Riigikantselei tegevuse elluviijana omafinantseeringu katteks raha ettepanekute esitajatelt 15% ulatuses projekti eeldatavast maksumusest. Riigikantselei kohustub arvet pidama omafinantseeringu katteks kogutavate vahendite üle.

2.2.9. Tegevuste valiku põhimõtted

Tulevikuanalüüsi või selle tegemiseks vajaliku uuringu, analüüsi või konsultatsiooniteenuse algatab Riigikantselei või Riigikantselei koos ühe või mitme ministeeriumiga.

Tulevikuanalüüside tegemiseks vajaminevate uuringute, analüüside või konsultatsiooniteenuse läbiviimise korraldus:

- 1) Riigikantselei algatab tegevusi jooksvalt, konsulteerides ministeeriumidega ning kaasates vajadusel ministeeriume tegevuse algatamisesse.
- 2) Tegevuse algatamiseks peab Riigikantselei strateegiabüroo hindama tegevuse vastavust meetme eesmärkidega, teostatavust ja rakendatavust. Kavandatava tegevuse kohta täidetakse enne hanke alustamist kontroll-leht, kus on hinnatud vastavust kriteeriumidele.
- 3) Riigikantselei korraldab kavandatavate hangete ettevalmistamise ja läbiviimise, lepingute ettevalmistamise ja nende täitmise jälgimise, teenuste osutajatega arveldamise ja tegevuste aruandlusega seonduva töö.
- 4) Kui tegevus on algatatud koostöös ministeeriumi või ministeeriumidega, kohustuvad ministeeriumid andma igakülgse sisulise panuse lõpliku lähteülesande koostamisse, osalema uuringu, analüüsi või konsultatsiooniteenuse teostamiseks võetavate pakkumuste hindamises, toetama eksperte nende töös ning hindama tehtud töö vastavust lähteülesandele ning tagama omafinantseeringu.

2.3. Õigusanalüüside teostamine

2.3.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse:

- 1) õigusloomeprotsessi toetavate valdkonnaüleste sotsiaalteaduslike õigusanalüüside teostamiseks eesmärgiga arendada ühtset lähenemist erinevaid poliitikavaldkondi puudutavates õiguslikes küsimustes, parandada õigusloome üldist kvaliteeti ja luua praktika valdkonniti korduvate vigade põhjalikuks analüüsimiseks.
- 2) EL otsustusprotsessis või EL õiguse ülevõtmiseks vajaliku õigusanalüüsi teostamiseks, sh konkreetset teemat või õigusvaldkonda puudutava õigusanalüüsi teostamiseks, et hinnata pakutud lahenduste sobivust Eesti õiguskorda ning saavutada valitsuse EL poliitikas seatud eesmärkide täitmine.

Õigusanalüüsina käsitletakse meetme raames konkreetsele õiguslikule küsimusele keskenduvat põhjalikku uuringut, mis:

- a) eeldab lahendamiseks õiguslikke teadmisi;
- b) sisaldab nii teaduslikku kui praktilist teemakäsitlust;
- c) sisaldab võrdlevat, sh rahvusvaheliselt võrdlevat käsitlust.

Tegevuse raames on kavas korraldada õigusaktide väljatöötamisel või rakendamisel esile kerkinud probleemidele lahendusi pakkuvaid või probleeme ennetavaid õiguslikke uuringuid või analüüse.

2.3.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine“ ning järgmisesse tulemusnäitajasse:

- Õigusloomet arendavates tegevustes osalenute arv, kes 6 kuud pärast tegevuses osalemist, olid tegevuse tulemusi kasutanud.

2.3.3. Tegevuse oodatav tulemus

Toetuse tulemusena on alternatiivsete õiguslike lahenduste kaalumise ja nende analüüsimise saanud õigusloomeprotsessi osaks ning õigusanalüüside tulemusi kasutatakse õiguslike valikute langetamisel ja õigusaktide järelhindamiste läbiviimisel.

2.3.4. Tegevuse väljund

Tegevuse väljundina valmib 20 õigusanalüüsi.

Tabel 6. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Tehtud õigusanalüüsid	Analüüs	14	20	Seire	Kord aastas

e arv					
-------	--	--	--	--	--

2.3.5. Tegevuse sihtgrupp

Toetuse sihtgrupiks on riigiasutuste õigusloome kujundajad.

2.3.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus lähtub Õiguspoliitika arengusuundadest aastani 2018.

2.3.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Riigikantselei.

2.3.8. Tingimused toetatavatele tegevustele

- 1) Täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:
 - a. õigusanalüüs tuleneb õigusakti mõjuanalüüsist;
 - b. õigusanalüüs on realiseerunud õigusliku lahenduse järelanalüüs;
 - c. õigusanalüüsis käsitletav oluline õiguslik muudatus tuleneb pikaajalisest strategiast;
 - d. õigusanalüüsis käsitletav oluline õiguslik muudatus tuleneb Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammist või Eesti Euroopa Liidu-suunalise poliitika raamdokumendist "Eesti Euroopa Liidu poliitika";
 - e. õigusanalüüs tehakse õigusloomes korduvalt esinevate oluliste probleemide lahendamiseks.
- 2) punktis 2.3.1.1. nimetatud õigusanalüüsis käsitletav küsimus puudutab vähemalt kahe ministeeriumi valitsemisalas tekkivaid küsimusi;
- 3) Meetme raames toetatakse õigusanalüüsi tellimist või selle tegemiseks vajaminevaid uuringuid või konsultatsiooniteenust tingimusel, et toetuse abiga valmib terviklik õigusanalüüs.

2.3.9. Rahastamise ettepaneku algatajale esitatavad nõuded

- 1) Punktis 2.3.1.1. nimetatud tegevuste rahastamiseks võivad analüüsi algatamise ettepaneku esitada ministeeriumid ja Riigikantselei õigusloomeosakond.
- 2) Punktis 2.3.1.2 nimetatud õigusanalüüsi algatavad koos ministeerium(id) ja Riigikantselei EL sekretariaat.
- 3) Analüüsi korraldamiseks vajamineva tegevuse toetamiseks peab ettepaneku algataja esitama analüüsi ideekavandi Riigikantselei õigusloomeosakonnale selleks ettenähtud vormil.

2.3.10. Kavandatava tegevuse maksumus

Kavandatava tegevuse maksumus ettepaneku kohta peab olema minimaalselt 3 000 eurot ja maksimaalselt 10 000 eurot koos käibemaksuga (sh omafinantseering). Riigikantselei tegevuse elluviijana kogub omafinantseeringu katteks raha ettepanekute esitajatelt 0%-15% ulatuses projekti eeldatavast maksumusest. Riigikantselei kohustub arvet pidama omafinantseeringu katteks kogutavate vahendite üle.

2.3.11. Tegevuste valiku põhimõtted

- 1) Tegevusi rahastatakse jooksvalt laekuvate ettepanekute alusel.
- 2) Analüüsi algatamise ettepaneku (ideekavandi) vastavust toetuse andmise vastavustingimustele hindab Riigikantselei õigusloomeosakond konsulteerides Justiitsministeeriumiga. Ideekavandi esitaja ettepaneku hindamises ei osale. Kui ideekavandi esitab Riigikantselei õigusloomeosakond, hindab ideekavandi vastust toetuse andmise vastavustingimustele Riigikantselei strateegiabüroo, konsulteerides Justiitsministeeriumiga.
- 3) Õigusloomeosakonnal on õigus saata analüüsi algatamise ettepanek (ideekavand) selle esitajale tagasi tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks, sh ülesandepüstituse täiendamiseks/täpsustamiseks.
- 4) Riigikantselei õigusloomeosakond esitab ideekavandi pärast toetuse andmise kriteeriumitele vastavaks tunnistamist heakskiitmiseks õigusloomejuhtide ümaralauale.
- 5) Õigusloomejuhtide ümarlaud hindab ideekavandis esitatud ülesandepüstituse ulatust, akuutsust, vastavust meetme eesmärkidele, seotust valitsuse poliitika ja prioriteetidega, teostatavust ja meetodika asjakohasust, analüüsi tulemuste rakendatavust ja jätkusuutlikkust ning kas analüüs aitab süvendada ministeeriumidevahelist koostööd.
- 6) Õigusloomejuhtide ümarlaud teeb pärast ideekavandi sisulist läbivaatamist järgmise otsuse:
 - a) kiidab ideekavandi heaks;
 - b) kiidab ideekavandi tingimuslikult heaks, leides, et ideekavandit tuleb täpsustada;
 - c) ei toeta ideekavandit.
- 7) Ideekavandi tingimuslikul heakskiitmisel on ideekavandi esitajal 2 nädalat ideekavandi täpsustamiseks. Täpsustatud ideekavand esitatakse uuesti Riigikantselei õigusloomeosakonnale ülevaatamiseks.
- 8) Analüüsi algatamise ettepaneku esitaja peab pärast ideekavandi heakskiitmist õigusloomejuhtide ümarlauale esitama Riigikantselei strateegiabüroole õigusanalüüsi lähteülesande projekti ning andma igakülgse sisulise panuse lõpliku lähteülesande koostamisse, osalema uuringu tegemiseks võetavate pakkumuste hindamises, toetama uuringut tegevaid eksperte nende töös ning hindama tehtud töö vastavust lähteülesandele.
- 9) Uuringu- või analüüsi ettepanekute esitamisest teavitamisega, kavandatavate hangete ettevalmistamise ja korraldamisega, lepingute ettevalmistamise ja nende täitmise jälgimise, teenuste osutajatega arveldamise korraldamise ja projektide aruandlusega seonduva töö korraldab Riigikantselei strateegiabüroo.

2.3.1. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.4. Kaasamise arendamine

2.4.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse selliste kaasamis- või osalemisalasteks tegevusteks, mis parandavad kas riigiasutuste või samaaegselt riigiasutuste ja valitsusväliste osapoolte võimekust poliitikakujundamise protsessis huvitatud osapoolte arvamust välja selgitada ja valitsusväliste partnerite võimekust poliitikakujundamises kaasa rääkida.

Toetatakse kolme tüüpi tegevusi:

- 1) arengukava, seaduse-, Eesti seisukohtade kujundamisel EL otsustusprotsessis- vm otsuse eelnõu väljatöötamise raames uute kaasamisalaste lahenduste katsetamist või juurutamist eesmärgiga suurendada osapoolte võimekust poliitikakujundamises osaleda;
- 2) tegevusi, millega arendatakse riigi kaasamispoliitikat vastavalt Vabariigi Valitsuse kinnitatud kaasamisalastele dokumentidele (sh kaasamise hea tava) või tagatakse tugi kaasamiseks või osalemiseks kooskõlas kaasamispoliitikaga;
- 3) tegevusi, millega arendatakse poliitikakujundamises osalevate vabühenduste/valitsusväliste partnerite suutlikkust osaleda.

2.4.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Suurenenud on ministriumite võimekus kaasata valitsuse jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel partnereid ning partnerite võimekus poliitikakujundamisel kaasa rääkida“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Kaasamise protsess ja tulemuslikkus

2.4.3. Tegevuse oodatav tulemus

Tegevuste tulemusena peab paranema osapoolte võime koostöös osaleda, sh

- kas analüütiline suutlikkus, teadmised, oskused või hoiakud;
- töö parem organiseerimine või
- teadmised osalemisvõimalustest või info kättesaadavus osalemisvõimaluste kohta.

2.4.4. Tegevuse väljund

Tegevuse väljundina valmib 7 kaasamisprojekti.

Tabel 7. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Kaasamisprojektide arv	Projekt	4	7	Seire	Kord aastas

2.4.5. Tegevuse sihtgrupp

Toetuse sihtrühmaks on vabühendused ja valitsusasutused.

2.4.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus on ette nähtud Eesti avatud valitsemise partnerluse tegevuskavas 2014-2016 ja seondub ka tegevuskavaga OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks ning koostatava Kodanikuühiskonna arengukava 2015-2020 eesmärkidega.

2.4.7. Tegevuse elluviija

Tegevuse elluviija on Riigikantselei.

2.4.8. Rahastamise ettepaneku algatajale esitatavad nõuded

Kõik tegevused algatab Riigikantselei kas iseseisvalt või koostöös ministeeriumi(de) või vabaühenduste esindusorganisatsioonidega.

2.4.9. Tingimused toetatavatele tegevustele

Tegevused vastavad järgmistele tingimustele:

- 1) Uute kaasamisalaste lahenduste katsetamine
 - a) Tegevusse on kaasatud vähemalt kaks ministeeriumi ja vähemalt 3 valitsusvälist partnerorganisatsiooni.
 - b) Tegevuse kirjelduse juurde on esitatud eelnõu menetluse eest vastutava ministeeriumi poolt järgmise sisuga kinnitus:
 - Eelnõu menetlust kaasaval moel toetava juhtkonnaliikme toetusavaldus
 - Kaasamise korraldamise eest vastutava ametniku nimi ja ametikoht
 - Kaasamise kava
 - Partnerite toetusavaldus kaasamise kavale
 - c) Tegevuse tulemusi on kohustus talletada ja esitleda huvitatud osapooltele.
 - d) Tegevuse potentsiaalne kasu on suur kas puudutatud sihtrühmade suurust või projekti hinnatavat mõju arvestades, sh tulemuste kestlikkuse seisukohast.
- 2) Riigi kaasamispoliitika arendamine
 - a) tegevus on tuletatav või ära nimetatud Vabariigi Valitsuse kinnitatud kaasamisalases dokumendis või on vajalik selleks, et hinnata kaasamispoliitika või mõne selle aspekti tulemuslikkust;
 - b) Tegevusest saab kasu vähemalt 5 ministeeriumi ja/või valitsusvälist organisatsiooni;
 - c) Tegevus räägitakse läbi ministeeriumide kaasamise kontaktisikutega.
 - d) Tegevuse potentsiaalne kasu on suur kas puudutatud sihtrühmade suurust või projekti hinnatavat mõju arvestades, sh tulemuste kestlikkuse seisukohast.
- 3) Vabaühenduste poliitikakujundamises osalemise suutlikkuse arendamine
 - a) Tegevuse eesmärgiks on vabaühenduste analüütilise võimekuse parandamine, teadmiste, oskuste ja hoiakute tõstmine või töö parem korraldamine.
 - b) Tegevus on suunatud vähemalt 10 valitsusvälise partnerorganisatsiooni ühesuguste vajaduste rahuldamisele;
 - c) Tegevuse potentsiaalne kasu on suur kas puudutatud sihtrühmade suurust või projekti hinnatavat mõju arvestades, sh tulemuste kestlikkuse seisukohast.

2.4.10. Tegevuste valiku põhimõtted

Tegevuste rahastamine otsustatakse järgmiselt:

- 1) Riigikantselei esitab koostöös ühe või mitme ministeeriumide ja/või vabaühendusega koostatud tegevuse kirjelduse selleks riigisekretäri moodustatud komisjonile;

- 2) Komisjon liikmed esindavad võrdsel alusel valitsusasutusi ja valitsusväliseid partnerorganisatsioone.
- 3) Komisjoni ülesanne on anda hinnang tegevuse rahastamise vajalikkusele. Komisjon saab esitada tegevuse kirjeldusele täiendus- ja parandusettepanekuid;
- 4) Pärast täiendus- ja parandusettepanekute läbitöötamist ja vajadusel täiendatud tegevuse kirjeldust otsustab Riigikantselei tegevuse rahastamise ning informeerib komisjoniotsusest.

2.4.11. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.5. Eesti Tööandjate Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida

2.5.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse Tööandjate keskliidu võimekuse tõstmiseks poliitikakujundamises kaasa rääkida. Toetavad tegevused jagunevad kaheks:

- 1) Analüütilise võimekuse kasvatamine;
 - a) analüüside läbiviimine majanduse konkurentsivõimega seotud probleemide ja lahenduste leidmiseks,
 - b) oskuste ja protsesside arendamine
 - c) koostöövõrgustiku arendamine poliitikauuringute asutustega,
 - d) haruliitude analüütilise võimekuse tõstmine.
- 2) Liikmete kaasamisvõime suurendamine.
 - a) keskliidu ja haruliitude võtmeisikute koolitamist,
 - b) kaasamisvaldkonna konsultandi kaasamist Eestist aitamaks kaasa kaasamisprotsesside kujundamiseks igapäevatoös.

2.5.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Suurenenud on ministeeriumite võimekus kaasata valitsuse jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel partnereid ning partnerite võimekus poliitikakujundamisel kaasa rääkida“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Kaasamise protsess ja tulemuslikkus

2.5.3. Tegevuse oodatav tulemus

Toetuse tulemusena:

- 1) On paranenud keskliidu analüütiline võimekus, seisukohtade esitamisel on analüütilise argumentatsiooni esitamine muutunud poliitikakujundamise tööprotsessi osaks. Keskliit annab riigile majandus- ja rahandusotsuste tegemisel olulist tagasisidet tööandjate ootuste osas. Teadupärast on majandussubjektide ootused üks olulisimaid majanduskäitumist mõjutavaid tegureid.
- 2) Liikmete kaasamine paraneb. Paraneb nii seisukohtade kvaliteet kui ka liikmete arusaamendi kaasatusest. Liikmete kaasamise parandamisel on eesmärgiks seatud, et viie aasta pärast räägib kaasa poliitikakujundamisel vähemalt 30 liiget aastas. Kaasamist seiratakse iga-aastaselt, perioodi lõpus annavad liikmed hinnangu keskliidu kaasamisele ja 2/3 liikmeid tajuvad, et neil on võimalik kaasa rääkida poliitikakujundamises.

2.5.4. Tegevuse väljund

Toetuse väljundina viiakse ellu Tööandjate Keskliidu poliitikakujundamises kaasarääkimisvõimekust suurendav projekt. Projekti raames on kavas analüütilise võimekuse kasvatamiseks aasta jooksul koostada 4 tööandjate prioriteetse teema põhjalikumad mõjuanalüüsi ja 4 jooksva teema lühianalüüsi ning välja anda kvartaalset tööandjate majanduskonjunktuuri uuringut. Regulaarselt töötab 4 temaatilist töögrupp, mis annavad sisendi keskliidu poliitikakujundamisse. Korraldatakse 5 koolitust.

Tabel 8. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Kaasamisprojektide arv	Projekt	0	1	Seire	Kord aastas
Täiendavad väljundnäitajad					
Mõjuanalüüside arv	Analüüs	25	25	Seire	Kord aastas
Konjunktuuri-raportite arv	Raport	16	16	Seire	Kord aastas
Töögruppide kohtumiste arv	Kohtumist	40	40	Seire	Kord aastas
Koolituste arv	Koolitust	5	5	Seire	Kord aastas

2.5.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on Tööandjate Keskliit ning selle haruliidud.

2.5.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus sisaldub Eesti avatud valitsemise partnerluse tegevuskavas 2014-2016.

2.5.7. Tegevuse elluviija

Tegevuse elluviija on halduslepingu alusel Tööandjate Keskliit.

2.5.8. Tingimused toetatavatele tegevustele

- 1) Mõjuanalüüsid on kasutatavad kõikide tööandjate keskliidu haruliitude poolt.
- 2) Haruliitudele suunatud võtmeisikute koolitustel osaleb vähemalt 50% keskliidu haruliitudest.
- 3) Käivitavatest töögruppidest võtab osa 20% keskliidu liikmetest.

2.5.1. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplan.

2.6. Eesti Ametiühingute Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida

2.6.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse ametiühingute keskliidu võimekuse tõstmiseks poliitikakujundamises kaasa rääkida. Toetavad tegevused jagunevad kolmeks:

- 1) Ametiühingute osaluse kvaliteedi parendamine tööturгу ja majandust puudutavate otsuste langetamisel.
 - a) Koolituskeskuse väljaarendamine - ennekõike õppeprogrammide ja finantseerimisskeemide väljatöötamine, samuti lektorite ettevalmistamine;
 - b) Eelnõude ja läbirääkimiste infosüsteem - aitab hoida silme ees olulisemaid poliitilisi protsesse, koguda tagasisidet ning samas ka analüüsida ametiühingute toimet majandusnäitajate muutustele;
 - c) Ametiühinguvälise tagasisidegrupi loomine esindamata töötajatest - kaasamaks ametiühingutesse mittekuuluvate töötajate arvamusi ja hinnanguid.
- 2) Ametiühingute sisemise struktuuri tugevdamine, et kanda majanduses ja otsustamises vastutusrikkamat rolli. Eriti pööratakse tähelepanu valdkondlike haruliitude tugevdamisele.
 - a) Struktuuriuuring ja haruliitude võimekuste audit - hindab suutlikkust ja annab soovitusi muudatusteks
 - b) Struktuurinõustamine - kõigi vajalike funktsioonide väljaarendamiseks
 - c) Sektorite arendusjuht - arenguprojektide juhtimine koondunud sektorites
 - d) Analüütik-projektijuht - projektijuht, kes vastutab ka struktuurianalüüsides tegemise eest ja juhendab arendusjuhti arenguplaanide elluviimisel eest.
- 3) Arendada kolmepoolset dialoogi võimalikult kõigis majandus- ja riigielu sektorites, mis parandab tööandjate ja ametiühingute ühist panust poliitikate kujundamisel ja elluviimisel.
 - a) Sektorite sõlmküsimumste analüüsid - selgitatakse välja sektorite peamised tugevused ja arenguprobleemid
 - b) Sektori ja alasektori liidrite koolitus - arendatakse haruliitude juhte ja subsektorite eestkõnelejaid majandus-, maksu- ja riigihaldusküsimumstes.
 - c) Kohtumised ja ühisarutelud tööandjate organisatsioonidega - ühistegevuste planeerimiseks ja koostöö käivitamiseks

2.6.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Suurenenud on ministriumite võimekus kaasata valitsuse jaoks oluliste väljakutsete lahendamisel partnereid ning partnerite võimekus poliitikakujundamisel kaasa rääkida“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Kaasamise protsess ja tulemuslikkus

2.6.3. Tegevuse oodatav tulemus

Toetuse tulemusena:

- 1) Toimib olulisemates majandussektorites funktsionaalne ametiühing, mis suudab osutada liikmeskonnale tööeluga seotud teenuseid, suudab olla konstruktiivseks partneriks sektori tööandjatele ning sünteesida praktika ja asjatundmise pealt poliitikasoovitusi riigile ja kohalikele omavalitsustele;
- 2) Toimib jätkusuutlik ametiühingute koolituskeskus, mis tagab usaldusisikute ja liidrite väljaõppe, infosüsteem tagab laiemal osaluse eelnõude ja poliitikate väljatöötamisel ning ka piisava analüüsi ametiühingu enda toimimisest ja seostest majandusarengutega, ametiühingutel on kaasamissüsteem, mis võimaldab küsida ja arvesse võtta ka ametiühingutesse mittekuuluvate töötajate seisukohti.
- 3) Saab välja tuua 10-15 alasektorit, kus sektori tasemel toimub reaalne dialoog ja nii töösuhteid kui poliitikaid kujundatakse sektoriorganisatsioonide koostöös.

2.6.4. Tegevuse väljund

Toetuse väljundina viiakse ellu Ametiühingute keskliidu poliitikakujundamises kaasaraäkimisvõimekust suurendav projekt. Projekti raames on kavas arendada välja 10 koolitusprogrammi, korraldada 13 sektori tööandjate ja ametiühingute ühiskoolitust, arendada välja infosüsteem ja koostada 8 haruametiühingu struktuurianalüüsi koos arenguplaaniga.

Tabel 9. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Kaasamisprojektide arv	Projekt	0	1	Seire	Kord aastas
Täiendavad väljundnäitajad					
Sektori tööandjate ja ametiühingute ühiskoolitused	Koolituste arv	13	13	Seire	Kord aastas
Koolitusprogrammi arendamine	Väljatöötatud või uuendatud õppekursused	10	10	Seire	Kord aastas
Infosüsteem	Valmis infosüsteem/selle uuendus	1	1	Seire	Kord aastas
Haruametiühingute struktuurianalüüsid koos arenguplaaniga	Analüüside ja rakendatud arenguplaanide arv	8	8	Seire	Kord aastas

2.6.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on Eesti Ametiühingute Keskliit ning selle haruliidud.

2.6.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus on ette nähtud Eesti avatud valitsemise partnerluse tegevuskavas 2014-2016 ja seondub ka tegevuskavaga OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks ning koostatava Kodanikuühiskonna arengukava 2015-2020 eesmärkidega.

2.6.7. Tegevuse elluviija

Tegevuse elluviija on halduslepingu alusel Eesti Ametiühingute Keskliit.

2.6.8. Tingimused toetatavatele tegevustele

- 1) Toetatavad tegevused peavad tagama haruametiühingutele jätkusuutlikku ja arenemisvõimelise struktuuri, mis võimaldab ka osa analüüsi- ja arendusvõimekusest usaldada haruliitudele, lisaks on välja töötatud tehniline platvorm ja protseduurid parima ekspertiisi kaasamiseks tagasiside andmisel erinevate eelnõude ja poliitikate ettevalmistusprotsessis.
- 2) EAKL panustab programmi elluviimiseks lisaks kirjeldatule juba programmi toimumisajal enda ja haruliitude inimressurssi ja rahalisi vahendeid.

2.6.9. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.7. Strateegilise juhtimise arendamine

2.7.1. Toetatav tegevus

Strateegilise ja finantsjuhtimise arendamine tähendab eelkõige strateegilise- ja finantsjuhtimise korrastamist ning omavahelist paremat sidumist. Korrastamise käigus ühtlustatakse arengudokumentide juhtimistasandeid (ja andmeobjekte) ning luuakse eeldused tegevuspõhisele eelarvestamisele üleminekul, mis seob omavahel selgemalt eesmärgid ressursisidega. Strateegilise ja finantsjuhtimise korrastamisel antakse toetust:

- 1) Valitsemis- ja haldusalade võimekuse suurendamiseks tegevuspõhisele eelarvele üleminekul, sh:
 - a) protsesside ja teenuste kaardistamiseks;
 - b) arengukavade väljatöötamiseks;
 - c) tulu- ja kuluarvestuse väljatöötamiseks;
 - d) seire ja aruandlus arendamiseks;
 - e) infosüsteemide seadistamiseks.
- 2) Ministeeriumide valitsemisalade piire ületavate valdkondade terviklike rahastamislahenduste väljatöötamiseks ja katsetamiseks;
 - a) meetodikate arendamiseks ja vastavate juhiste jm materjalide koostamiseks;
 - b) koolituste ja koosolekute korraldamiseks ning nendeks materjalide väljatöötamiseks;
 - c) analüüside läbiviimiseks;
 - d) protsesside ja teenuste kaardistamiseks;
 - e) seire ja aruandluse arendamiseks;
 - f) infosüsteemide seadistamiseks.
- 3) Strateegilise ja finantsjuhtimise süsteemi korrastamiseks, arendamiseks ja juurutamiseks, sh
 - a) koolituste, seminaride ja konverentside korraldamiseks ning nendeks materjalide väljatöötamiseks;
 - b) konverentsidel, seminaridel ja koolitustel osalemiseks;
 - c) meetodikate arendamiseks ja vastavate juhiste jm materjalide koostamiseks;
 - d) eelarvestamise süsteemi toimimise analüüside läbiviimiseks;
 - e) teavitustöö läbiviimiseks.

2.7.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärgidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Strateegiline- ja finantsjuhtimine on omavahel seotud“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- 2020.a. on üle mindud tegevuspõhisele eelarvele

2.7.3. Tegevuse oodatav tulemus

- 1) Riigieelarvelised asutused on edukalt üle läinud tegevuspõhisele eelarvele;
- 2) Finantsjuhtimise protsess eelarvestamisest aruandluseni on terviklik ja selgelt seotud strateegilise planeerimise protsessiga (finantsplaneerimise ja strateegilise planeerimise protsessid on ajaliselt ühtlustatud st tegevusinfo ja finantsinfo üheaegne koondamine ja planeerimine).
- 3) Nõuetekohaste strateegiliste arengudokumentide juhtimistasandid on ühtlustatud ja võrreldavad, valdkondlike arengukavasid on vähem ja nendega on kaetud enamused tulemusvaldkondi.

2.7.4. Tegevuse väljund

Tegevusega toetatakse 11 arendusprojekti raames valitsemis- või haldusalasid tegevuspõhisele eelarvele üleminekul ning täiustatakse edasi eelarvestamise meetodikaid ja juhiseid. Vajadusel korraldatakse võtmeisikutele koolitusi ja kogemuste vahetamist kompetentsi ja kvalifikatsiooni tõstmiseks.

Tabel 10. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Arendusprojekti ide arv	Projekt	8	11	Seire	Kord aastas

2.7.5. Tegevuse sihtgrupp

Otseselt mõjutatud sihtgruppideks on ministeeriumite finants- ja arendusjuhid ning sisuvaldkondade juhid.

Toetuse tulemustest lõppkasusaajad on läbi asjakohase strateegilise - ja finantsinformatsiooni Riigikogu, Vabariigi Valitsus, poliitikakujundajad, ministeeriumite valitsemisalade tipp- ja keskastmejuhid.

2.7.6. Tegevusega seotud arengukavad

Projekti eesmärgid peavad olema kooskõlas tegevuskavaga OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks, Projekti lõpptulemus peab olema kooskõlas riigieelarve seaduse ning teiste strateegilist ja finantsplaneerimist reguleerivate õigusaktidega.

2.7.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Rahandusministeeriumi riigieelarve osakond.

2.7.8. Tingimused toetatavatele tegevustele

- 1) Punktis 2.7.1.1 nimetatud tegevus peab vastama järgmistele tingimustele:
 - a) Projekt peab olema kooskõlas Riigieelarve seadusega, selle rakendusaktidega ning Rahandusministeeriumi juhistega.
- 2) Punktis 2.7.1.2 nimetatud tegevus peab olema suunatud konkreetsele eesmärgile, olema ajaliselt ja rahaliselt selgelt piiritletud, käsitlema vähemalt kahe ministeeriumi valitsemisalas tekkivaid küsimusi ning vastama vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
 - a) Tegevuse eesmärk tuleneb Eesti säästva arengu riiklikus strateegias „Säästev Eesti 21“, konkurentsivõime kavas „Eesti 2020“, ÜKP fondide rakenduskavas 2014-2020, tegevuskava OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks, käesoleva käskkirja punktis 2.2 nimetatud tulevikuanalüüsis, Eesti Euroopa Liidu-suunalise poliitika raamdokumendis "Eesti Euroopa Liidu poliitika" või riigipõhistes soovitudes kirjeldatud arenguvajadustest või strateegilistest prioriteetidest.
 - b) Tegevus on vajalik Vabariigi valitsuse tegevusprogrammi poliitikavaldkonna eesmärkide saavutamiseks (vt www.valitsus.ee).

2.7.9. Rahastamisettepaneku algataja

- 1) Punktis 2.7.1.1 nimetatud tegevuse algatab Rahandusministeeriumi initsiatiivil ja juhendamisel ministeerium, Riigikantselei või põhiseaduslik institutsioon.
- 2) Punktis 2.7.1.2 nimetatud tegevuse algatavad vähemalt kaks ministeeriumi või ministeerium ja riigikantselei rahandusministeeriumi juhendamisel.
- 3) Punktis 2.7.1.3 nimetatud tegevuse algatab Rahandusministeeriumi riigieelarve osakond.

2.7.10. Arendusprojektide algatamine

- 1) Punktides 2.7.1.1 ja 2.7.1.2 nimetatud tegevuste puhul:
 - a) Algatatakse arendusprojekte jooksvalt vastavalt laekuvatele ettepanekutele.
 - b) Ettepaneku algataja esitab projektiplaani, milles on välja toodud, millise probleemi lahendamiseks ja millisel eesmärgil projekti rakendada soovitakse, keda soovitakse kaasata, mis on oodatavad tulemused, elluviimise tähtaeg ning indikatiivne maksumus.
 - c) Rahandusministeeriumis hindab projektiplaani vastavust rahastamisnõuetele selleks moodustatud hindamiskomisjon. Hindamiskomisjoni kuuluvad strateegilise ja finantsplaneerimise eest vastutav Rahandusministeeriumi asekanstler, riigieelarve osakonna juhataja, Riigikantselei strateegiabüroo esindaja, riigi eelarvestrateegia eest vastutav ametnik ja kolm strateegilise ja finantsplaneerimise arenduste eest vastutava ametnikku. Hindamiskomisjonil on õigus saata projektiplaani selle esitajale tagasi tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks või ettepanekutega projektiplaani täiendamiseks.
 - d) Hindamiskomisjon teeb pärast projektiplaani sisulist läbivaatamist järgmise otsuse:
 - a. kiidab arendusprojekti algatamise otsusega projektiplaani heaks;
 - b. kiidab arendusprojekti algatamise otsusega projektiplaani tingimuslikult heaks, leides, et seda tuleb täpsustada;
 - c. ei toeta projektiplaani.
 - e) Projektiplaani tingimuslikul heakskiitmisel on selle esitajal 2 nädalat projektiplaani täpsustamiseks. Täpsustatud projektiplaani esitatakse uuesti hindamiskomisjonile ülevaatuseks.
 - f) Projektiplaani esitaja peab pärast selle heakskiitmist esitama Rahandusministeeriumile projekti detailse tööplaani ning andma igakülgse sisulise panuse selle elluviimiseks.
 - g) Teavitamise, kavandatavate hangete ettevalmistamise ja korraldamisega, lepingute ettevalmistamise ja nende täitmise jälgimise, teenuste osutajatega arveldamise korraldamise ja arendusprojektide aruandlusega seonduva töö korraldavad arendusprojekti juhid koostöös Rahandusministeeriumiga.
- 2) Punktis 2.1.2.3 nimetatud arendusprojektid planeeritakse iga-aastaselt koos Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna eelarve planeerimisega.

2.7.11. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.8. Rakke- ja ekspertrühmad

2.8.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse mitme ministeeriumi, valitsemistasandi ja/või sektori koostööd nõudvate strateegiliste küsimuste lahenduste väljatöötamiseks loodavate rakke- ja ekspertrühmade kokkukutsumiseks ja nende töö toetamiseks.

Rakkerühm on Vabariigi Valitsuse otsusega kuni 36 kuuks ning ekspertrühm riigisekretäri korraldusega kuni 18 kuuks kokku kutsutud mitme valitsemisala esindajaid jt poliitikakujundamise osapooli hõlmav kindla eesmärgiga tööühm.

Rakke- ja ekspertrühmade töö võib muuhulgas hõlmata:

- Rakke- või ekspertrühma juhtimist ja administreerimist;
- Teemakohaseid uuringuid, analüüse, metoodikaid, juhiseid, küsitlusi ja infomaterjale;
- Teemakohast konsultatsiooni ja eksperthinnanguid;
- Teemakohaste koolituste, õppereiside, seminaride, konverentside, infopäevade, ja koosolekute korraldamist või nendel osalemist;
- Rakke- või ekspertrühma eesmärgi toetavaid infotehnoloogilisi lahendusi;
- Rakke- ja ekspertrühma eesmärkidele kaasa aitavat teavitustööd;

2.8.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Toetatav tegevus panustab eelkõige meetme alaeesmärki: „Valitsuse jaoks olulistele pikaajalistele väljakutsetele pakutakse koostöös kestlikke lahendusi“ ning selle tulemusnäitajasse „Ministeeriumide- ja asutustevahelise koostöö poliitikakujundamisel“. Toetatav võib toetada ka teisi meetme alaeesmärke.

2.8.3. Tegevuse oodatav tulemus

Toetuse tulemusena töötatakse välja lahendused rakkerühma eesmärgi saavutamiseks, pannakse täpselt paika osapoolte ülesanded ja vastutus edaspidiseks tööks (s.t lahenduste elluviimiseks) ning vajadusel algatatakse vastavalt õigusaktide jt poliitikadokumentide muutmise ja kehtestatakse uus institutsionaalne korraldus.

2.8.4. Tegevuse väljund

Tegevuse väljundina käivitatakse ja viiakse lõpuni 15 rakke- või ekspertrühma tegevus.

Tabel 11. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Rakke- ja ekspertrühmade arv	Rakke- ja ekspertrühm	7	15	Seire	Kord aastas

2.8.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on rakke- ja ekspertrühmadega hõlmatud valdkondade poliitikakujundajad (sh valitsusvälised partnerid ja eksperdid) ja välja töötatavate lahenduste rakendajad. Teavitustegevuse puhul võib sihtgrupiks olla ka avalikkus.

2.8.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevused seonduvad tegevuskavaga OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks.

2.8.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Riigikantselei.

2.8.8. Tingimused toetatavatele tegevustele

Toetatakse rakke- või ekspertrühmi, mis vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- 1) Rakke- või ekspertrühma loomise eesmärk tuleneb Eesti säästva arengu riiklikus strateegias „Säästev Eesti 21“, konkurentsivõime kavas „Eesti 2020“, ÜKP fondide rakenduskavas 2014-2020, tegevuskavas OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks, käesoleva käskkirja punktis 2.2 nimetatud tulevikuanalüüsis, Eesti Euroopa Liidu-suunalise poliitika raamdokumendis "Eesti Euroopa Liidu poliitika" või riigipõhistes soovitudes kirjeldatud arenguvajadustest või strateegilistest prioriteetidest.
- 2) Rakke- või ekspertrühma loomine on vajalik Vabariigi valitsuse tegevusprogrammi poliitikavaldkonna eesmärkide saavutamiseks (vt www.valitsus.ee).

2.8.9. Tegevuste algatamine

- 1) Rakke- või ekspertrühma algatamise ettepaneku võib teha Riigikantselei koostöös ühe või mitme ministriumiga.
- 2) Ettepaneku algataja esitab rakendusasutusele rakke- või ekspertrühma ideekavandi, milles on välja toodud, millise probleemi lahendamiseks ja millisel eesmärgil rakke- või ekspertrühm kokku soovitakse kutsuda, keda soovitakse rühma kaasata, mis on rühma töö oodatavad tulemused, tegevuste ajakava ja elluviimise tähtaeg.
- 3) Rakendusasutus kontrollib ideekavandi vastavust lõikes kaks toodud nõuetele ning esitab nõuetele vastava rakkerühma ideekavandi Vabariigi Valitsusele ning ekspertrühma ideekavandi kantslerite koosolekule.
- 4) Rahastatakse rakke- või ekspertrühmade tegevust, mille puhul Vabariigi valitsus või kantslerite koosolek on teinud pärast ideekavandi sisulist läbivaatamist järgmise otsuse:
 - a. kiidab rakke- või ekspertrühma algatamise otsuse ideekavandi heaks;
 - b. kiidab rakke- või ekspertrühma algatamise otsuse ideekavandi tingimuslikult heaks, leides, et ideekavandit tuleb täpsustada;
- 5) Ideekavandi tingimuslikul heakskiitmisel on ideekavandi esitajal 2 nädalat ideekavandi täpsustamiseks. Täpsustatud ideekavand esitatakse uuesti hindamiskomisjonile ülevaatuseks.
- 6) Ideekavandi esitaja peab pärast selle heakskiitmist esitama Riigikantseleile rakke- või ekspertrühma detailse tööplaani ning andma igakülgse sisulise panuse selle elluviimiseks.
- 7) Teavitamise, kavandatavate hangete ettevalmistamise ja korraldamisega, lepingute ettevalmistamise ja nende täitmise jälgimise, teenuste osutajatega arveldamise

korraldamise ja projektide aruandlusega seonduva töö korraldavad rakke- ja ekspertrühmade juhid Riigikantseleiga koostöös.

2.8.1. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.9. Õiguse kodifitseerimine

2.9.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse õiguse kodifitseerimiseks.

Kodifitseerimine on kehtiva õiguse korrastamine ja edasiarendamine kindlaksmääratud valdkonnas. Selle käigus viiakse läbi õigusvaldkonna õigusloome põhjalik, sisuline ja süsteemne analüüs, ühtlustamine ja ajakohastamine.

Kodifitseerimise käigus tuleb läbida kogu tavapärane õigusloomeprotsess ja lähtuda eelnõude koostamisel kehtivatest nõuetest, arvestades käesolevas käskkirjas sätestatud erisusi ja kodifitseerimismetoodikat (vt Lisa nr 1). Iga kodifitseerimisprojekt peab sisaldama lihtsustamist, EL õiguse rakendamise analüüsi, alternatiivide kaalumist, mõjude analüüsi ja huvigruppide kaasamist.

2.9.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Kodifitseerimisprojektide arv, mis täitsid projekti alguses seatud eesmärgid

2.9.3. Tegevuse oodatav tulemus

Toetuse tulemusena on kodifitseeritud valdkondades arukas õigusloome, st selgem, lihtsam, teadmistepõhisem ja kaasavam kui kehtiv õigus.

2.9.4. Tegevuse väljund

Kodifitseerimine viiakse läbi ning kodifitseeritud eelnõud esitatakse Vabariigi Valitusele heakskiitmiseks vähemalt kuues valdkonnas.

Tabel 12. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Kodifitseeritud seaduseelnõude arv, mis on esitatud Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks	Seaduseelnõu	4	6	Seire	Kord aastas

2.9.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on kodifitseeritava valdkonna õigusloome eksperdid, partnerid ja rakendajad.

2.9.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevus seondub tegevuskavaga OECD riigivalitsemise raporti soovitude elluviimiseks..

2.9.7. Tegevuse elluviija

Tegevuse elluviija on Justiitsministeerium.

2.9.8. Partnerid

- 1) Partner on ministeerium, kes osaleb kodifitseerimisprojekti toetatava tegevuse rakendamisel ja kellel tekivad selle käigus kulud.
- 2) Justiitsministeerium sõlmib partneriga koostöölepingu, milles täpsustatakse partneri õigused ja kohustused ning vastutus ja aruandluskord programmi elluviimisel. Koostöölepingus nähakse ette, et kui partner õigeaegselt ja korrektselt projekti tegevusi ei teosta, kohustub ta hüvitama Justiitsministeeriumile toetuse ulatuses, milles see Justiitsministeeriumilt tagasi nõutakse.
- 3) Partner viib ise läbi vajalikud riigihanked ja sõlmib lepingud.

2.9.9. Kodifitseeritavad valdkonnad

- 1) Kodifitseerimise algatamise ettepaneku võib teha Justiitsministeerium koostöös Riigikantseleiga või ühe või mitme ministeeriumiga.
- 2) Kodifitseerimisettepanekus tuleb põhjendada kodifitseerimisvajadust ja ulatust, valdkonna õigusloome lihtsustamisvõimalusi, seost valitsuse prioriteetide ja pikaajaliste strateegiatega, oluliste õigusloomes esinevate probleemide lahendamisevõimalusi ja võimalikku kaasnevat mõju.
- 3) Kodifitseerimisettepanek esitatakse haldusvõimekuse valdkondlikule komisjonile heakskiitmiseks.
- 4) Valdcondlik komisjon hindab ettepaneku prioriteetsust lähtuvalt järgmistest aspektidest:
 - a. valdkonna kodifitseerimisvajadus tuleneb Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammist;
 - b. valdkonna kodifitseerimise vajadus tuleneb pikaajalisest strateegiast;
 - c. valdkonna kodifitseerimine võimaldab õigusloomet oluliselt lihtsustada;
 - d. valdkonna kodifitseerimine võimaldab lahendada õigusloomes korduvalt esinevaid olulisi probleeme;
 - e. kodifitseeritav valdkond puudutab rohkem kui ühe ministeeriumi valitsemisala;
 - f. valdkonna kodifitseerimine puudutab võimalikult suurt sihtrühma;
- 5) Valdcondlik komisjon teeb pärast kodifitseerimisettepaneku sisulist läbivaatamist järgmise otsuse:
 - a. kiidab kodifitseerimisettepaneku heaks;
 - b. kiidab kodifitseerimisettepaneku tingimuslikult heaks, leides, et seda tuleb täpsustada;
 - c. ei toeta kodifitseerimisettepanekut.

2.9.10. Tegevuse etapid

Kodifitseerimisprojektid koosnevad:

- 1) ettevalmistavast etapist ja
- 2) kodifitseerimise etapist.

2.9.10.1. Ettevalmistav etapp

- 1) Ettevalmistava etapi tulemusena selgitatakse välja, kas kodifitseerimine antud valdkonnas on vajalik ja võimalik ning tehakse ettevalmistused kodifitseerimiseks.
- 2) Ettevalmistav etapp algab valdkonna ekspertide kohtumisega, millest koostatakse kirjalik protokoll.
- 3) Ettevalmistava etapi tulemus koondatakse kodifitseerimise lähteülesandesse, mis kirjeldab kodifitseerimise vajadust ja prognoositavat ulatust, probleemide kaardistust ja analüüsi ülesandeid, kodifitseerimise üldist tegevuskava ja esialgset huvigruppide kaardistust. Lähteülesanne peab läbima avaliku arutelu;
- 4) Valdkonna ministeeriumi juhtkond teeb valdkondlikule komisjonile ettepaneku:
 - a. jätkata kodifitseerimisprojektiga vastavalt lähteülesandele;
 - b. Kodifitseerimisprojekti mitte jätkata.
- 5) Valdkondlik komisjon juhtkond otsustab:
 - a. jätkata kodifitseerimisprojektiga vastavalt lähteülesandele;
 - b. Kodifitseerimisprojekti mitte jätkata.

2.9.10.2. Kodifitseerimise etapp

- 1) Kodifitseerimise etapi tulemusena kodifitseeritakse valdkond vastavalt lähteülesandele, esitatakse kodifitseeritud eelnõu(d) Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks ja toetatakse eelnõu menetlemist kuni selle vastuvõtmiseni Riigikogus.
- 2) Kodifitseerimiseks moodustatakse Töögrupp ning Kodifitseerimiskomisjon;

2.9.11. Töögrupp

- 1) Töögrupp koosneb valdkonna ekspertidest. Kandidaatidele esitatavad nõuded näeb ette Justiitsministeerium või partner Justiitsministeeriumiga kooskõlastatult, kui ei ole Justiitsministeeriumi valdkonna kodifitseerimine.
- 2) Töögrupi liikmed valib valdkonna ministeerium. Valdkonna ministeerium on käesoleva peatüki mõistes ministeerium, kelle valitsemisalas kodifitseerimine toimub.
- 3) Töögrupi juhi ja selle liikmete töö on tasustatud.
- 4) Töögrupi töö koosneb järgmistest põhilistest etappidest:
 - a) kodifitseerimise detailse tegevuskava koostamine;
 - b) analüüsi koostamine;
 - c) seaduseelnõu kontseptsooni koostamine;
 - d) seaduseelnõu ja seletuskirja koostamine.
- 5) Kõikide etappide tulemused arutatakse läbi kodifitseerimiskomisjonis ning esitatakse valdkonna ministeeriumile heakskiitmiseks. Ilma valdkonna ministeeriumi heakskiiduta ei ole lubatud töö järgmise etapiga jätkata.
- 6) Avaliku konsultatsiooni ja ametliku kooskõlastuse peavad läbima vähemalt analüüs, seaduseelnõu kontseptsioon ja seaduseelnõu ja neid viib läbi valdkonna ministeerium.
- 7) Eelnõu menetlemist Vabariigi Valitsuses ja Riigikogus toetab töögrupi juht või vajaduse korral töögrupi juht koos mõne töögrupi liikmega ja valdkonna ministeeriumi esindaja.

- 8) Valdkonna ministeeriumi juhtnõõrid tegevuskava muutmiseks on töögrupile siduvad. Partnerite projektide puhul kooskõlastatakse tegevuskavas sisalduv kodifitseerimise ajakava Justiitsministeeriumiga.
- 9) Töögrupi juht või kokkuleppel mõni muu töögrupi liige tagab, et teave töögrupi töö käigu, tegevuskava, vahetulemuste ja lõpptulemuse kohta oleks Justiitsministeeriumi veebi kaudu avalikkusele jooksvalt kättesaadav. Töögrupi koostatud materjali ei või Justiitsministeeriumi veebi panna enne, kui valdkonna ministeerium on andnud sellele heakskiidu.
- 10) Töögrupi juht lepib kodifitseerimiskomisjoni juhiga kokku kodifitseerimiskomisjoni koosoleku aja ja edastab komisjoni koosolekul arutamisele esitatavad materjalid komisjoni juhile enne komisjoni koosolekut, jättes komisjoni liikmetele mõistliku aja nendega tutvumiseks.. Töögrupi juht osaleb komisjoni koosolekutel ja võtab vajaduse korral kaasa töögrupi liikmeid või eksperte.
- 11) Töögrupp võib kasutada piiritletud teemade analüüsiks või muudeks töödeks eksperte, kes ametlikku töögruppi ei kuulu.

2.9.12. Kodifitseerimiskomisjon

- 1) Kodifitseerimiskomisjonis on vähemalt 5 liiget.
- 2) Komisjonis peab olema esindatud valdkonna ministeeriumi valdkonna eest vastutav ametnik ja valdkonnaga seotud olulisemate asjaomaste institutsioonide esindajad. Kui tegemist ei ole Justiitsministeeriumi valdkonna kodifitseerimisega, on Justiitsministeeriumi esindaja kodifitseerimiskomisjonis esindatud.
- 3) Lisaks ametnikele on vähemalt pooled kodifitseerimiskomisjoni liikmed selleks nõusoleku andnud valdkonna eksperdid, teadlased, suuremate huvigruppide või nende esindusorganisatsioonide esindajad.
- 4) Kodifitseerimiskomisjoni liikmed valib valdkonna ministeerium ja kinnitab käskkirjaga. Partner kooskõlastab kodifitseerimiskomisjoni liikmete määramise käskkirja projekti Justiitsministeeriumiga.
- 5) Kodifitseerimiskomisjoni tööd juhib kodifitseerimiskomisjoni juht, kes on valdkonna ministeeriumi kodifitseeritava valdkonna eest vastutav ametnik.
- 6) Kodifitseerimiskomisjoni juhi ülesandeks on kodifitseerimiskomisjoni koosolekute juhtimine, valdkonna ministeeriumi heakskiidetud töögrupi tegevuskava täitmise jooksev jälgimine ja töögrupi juhi teavitamine võimalikest töögrupi tööd mõjutavatest otsustest või seisukohtadest ministeeriumis.
- 7) Kodifitseerimiskomisjoni liikmete tööd ei tasustata ja nendega ei sõlmita lepinguid.
- 8) Kodifitseerimiskomisjoni liikmetele hüvitatakse Eesti piires koosolekule kohaletulekuks vajalik majutus- ja transpordikulu.
- 9) Kodifitseerimiskomisjon arutab oma koosolekutel töögrupi esitatud töö tulemusi ja annab töögrupile enda ekspertteadmistest lähtuvalt soovitusi ning teeb märkusi ja ettepanekuid (edaspidi kodifitseerimiskomisjoni arvamus). Kodifitseerimiskomisjoni arvamus ei ole töögrupile järgmiseks kohustuslik.
- 10) Kodifitseerimiskomisjoni arvamuselga mittenõustumise korral esitab töögrupp sellele kirjalikud põhjendused kooskõlastustabelis, kui arvamusel esitanud kodifitseerimiskomisjoni liige seda nõuab. Põhjendamise vajadust nimetab kodifitseerimiskomisjoni liige koosolekul ja sellekohane ettepanek kantakse protokollis.

- 11) Kodifitseerimiskomisjon ei võta oma koosolekutel vastu otsuseid.
- 12) Kodifitseerimiskomisjoni koosolekud protokollitakse ja fikseeritakse kohal olnud isikud (osalejate leht).
- 13) Kodifitseerimiskomisjoni koosoleku saab lugeda toimunuks, kui kohal on vähemalt pooled kodifitseerimiskomisjoni liikmetest. Kui ministeeriumi või huvigruppi esindaval komisjoni liikmel ei ole võimalik koosolekul osaleda, saadab ta koosolekule enda asendaja vastavalt ministeeriumist või huvigrupist.

2.9.1. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

2.10. Õigusloomejuristide arendamine

2.10.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse õigusloomejuristide koolituste ja järelkasvuprogrammi korraldamiseks, sh

- a) Koolitus- ja järelkasvuprogrammi koostamist, sh selleks vajalikke küsitlusi ja analüüse;
- b) Koolituste ja järelkasvuprogrammi ettevalmistamist ja läbiviimist;
- c) Koolituste ja järelkasvuprogrammi tulemuslikkuse analüüsi.

2.10.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Õigusloomet arendavates tegevustes osalenute arv, kes 6 kuud pärast tegevuses osalemist, olid tegevuse tulemusi kasutanud.

2.10.3. Tegevuse tulemus

Koolituste vahetu tulemus on õigusloome juristide õiguslaste teadmiste ajakohastumine ja kinnistumine ning õigusloomejuristide järelkasvu tagamine.

Toetusega luuakse eeldused kvaliteetsema õigusloome kujundamiseks, mis väljendub õigustloovate aktide kvaliteedi paranemises.

2.10.4. Tegevuse väljund

Teemakoolitustes või arendusprogrammis osalejate minimaalne arv aasta kohta on 100.

Teemakoolitus on piiritletud õiguslikule küsimusele või konkreetsele valdkonnale keskenduv koolitus, millel osalus ei sõltu eelnevast ega järgnevast osalusest mõnel muul teemakoolitusel. Iga teemakoolitus on käsitletav eraldiseisva koolitusena.

Tabel 13. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Koolitustel osaluskordade arv	Osaluskordad	400	600	Seire	Kord aastas

2.10.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on ministeeriumide ja Riigikantselei õigusloome juristid, põhiseaduslike institutsioonide (Riigikogu Kantselei, Vabariigi Presidendi Kantselei, Õiguskantsleri Kantselei) juures õigusloomega kokkupuutuvad juristid ning õigushariduse omandanud või õigusharidust omandavad riigiasutustes potentsiaalset tööle asuvad inimesed. Vabade kohtade olemasolu puhul kaasatakse koolitustele õigusloomes osalevad ministeeriumide sisuosakondade juristid ning ametite ja inspeksioonide juristid.

Õigusloome jurist on eelnõude juriidilist kvaliteeti tagav jurist (õigusosakondadega ministeeriumides õigusosakonna jurist).

2.10.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevuse vajadus tuleneb õiguspoliitika arengusuundadest aastani 2018¹.

2.10.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Justiitsministeerium.

2.10.8. Nõuded koolitustele ja koolituse pakkujale ning järelkasvuprogrammile

- 1) Koolitused korraldatakse vastavalt Justiitsministeeriumi poolt heakskiidetud õigusloomejuristide koolituste korraldamise lähteülesandele („Õigusloomejuristide koolituste läbiviimise lähteülesanne perioodil 2014-2020“).
- 2) Koolitused õigusloomejuristidele peavad olema praktilise suunitlusega ja sisaldama näiteid õigusloomest.
- 3) Iga teemakoolituse juurde tuleb koostada koolitusmaterjal, mis oleks edaspidi kättesaadav Justiitsministeeriumi veebilehe vahendusel.
- 4) Koolitused võtavad arvesse koolitusvajadusi:
 - a) kogemusega õigusloome juristidele;
 - b) õigusloometöösse sisenejatele ja kogemuseta õigusloome juristidele.
- 5) Iga-aastase koolitusprogrammi teemad pakub välja Justiitsministeerium, arvestades seejuures valdkondliku komisjoni prioriteetidega, ja esitab need õigusloomejuhtide ümarlauale heakskiitmiseks. Õigusloomejuhtide ümarlaud teeb pärast iga-aastase koolitusprogrammi teemadega tutvumist järgmise otsuse:
 - c) kiidab koolitusprogrammi teemad heaks;
 - d) kiidab koolitusprogrammi teemad tingimuslikult heaks, andes suunised, mida teemade osas muuta;
 - e) ei toeta koolitusprogrammi teemasid.
- 6) Iga-aastase koolitusprogrammi teemade tingimuslikul heakskiitmisel on Justiitsministeeriumil 2 nädalat muudatuste tegemiseks. Muudetud koolitusprogrammi teemad esitatakse uuesti ümarlauale ülevaatamiseks.
- 7) Juristide järelkasvu arendamiseks koostab Justiitsministeerium järelkasvuprogrammi, arvestades seejuures valdkondliku komisjoni prioriteetidega.

2.10.9. Ajakava

Koolitusi ja järelkasvuprogrammi korraldatakse jooksvalt kuni aastani 2020. Koolitused korraldatakse vastavalt Justiitsministeeriumi poolt heakskiidetud õigusloomejuristide koolituste korraldamise lähteülesandele („Õigusloomejuristide koolituste läbiviimise lähteülesanne perioodil 2014-2020“), koolitusprogrammi teemad pakub iga-aastaselt välja Justiitsministeerium, arvestades seejuures valdkondliku komisjoni prioriteetidega. Tegevusi juriste järelkasvu tagamiseks korraldatakse vastavalt järelkasvuprogrammile.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/307032011001>, p 21.

2.11. Õppevisiidid

2.11.1. Toetatav tegevus

Toetust antakse õppevisiitideks välisriikidesse või väliseksperti Eestisse toomiseks eesmärgiga tõsta õigusloome üldist kvaliteeti.

Õppevisiidina on käsitletav viibimine mõne teise riigi teadusasutuse või riigiasutuse või EL institutsiooni juures eesmärgiga tutvuda sealse riigi õigusliku regulatsiooniga või kohtumine sealsete ekspertidega.

2.11.2. Tegevuse panus meetme alaeesmärkidesse

Tegevustega panustatakse meetme alaeesmärki „Arukas õigusloome kodifitseeritud valdkondades ja kvaliteetsem õigusloome kujundamine“ ning järgmistesse tulemusnäitajatesse:

- Õigusloomet arendavates tegevustes osalenute arv, kes 6 kuud pärast tegevuses osalemist, olid tegevuse tulemusi kasutanud.

2.11.3. Tegevuse oodatav tulemus

Teiste riikide ja ekspertide kogemusest õppimine või sellega tutvumine on täiendav võimalus tõsta õigusloome juristide pädevust ja üldisemalt meie õigusloome kvaliteeti.

2.11.4. Tegevuse väljund

Väljundiks on õppevisiitidel osaluskord.

Tabel 14. Tegevuse väljundnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Andmeallikas	Aruandluse sagedus
Tegevuse väljundnäitaja rakenduskavas					
Õppevisiitidel osaluskordade arv	Osaluskord	24	36	Seire	Kord aastas

2.11.5. Tegevuse sihtgrupp

Tegevuse sihtgrupiks on ministriumide ja Riigikantselei ning põhiseaduslike institutsioonide (Riigikogu Kantselei, Vabariigi Presidendi Kantselei, Õiguskantsleri Kantselei) juures õigusloomega kokkupuutuvad ametnikud, kodifitseerimisprojektide töögruppide liikmed ja õigusanalüüside koostajad.

2.11.6. Tegevusega seotud arengukavad

Tegevuse vajadus tuleneb õiguspoliitika arengusuundadest aastani 2018².

2.11.7. Tegevuse elluviija

Meetme tegevuse elluviija on Justiitsministeerium .

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/307032011001>, p 21.

2.11.8. Tingimused toetatavatele tegevustele

Õppevisiiti rahastatakse, kui selle ideekavandis on põhjendatud visiidi tegemise vajadust ja seost vähemalt ühega järgnevatest tingimustest:

- 1) kodifitseerimise projekti raames taotletakse ühe või mitme töögrupi liikme või valdkonna ministeeriumi esindaja visiiti kodifitseerimise raames riiki, mille valdkondlikku õiguslikku regulatsiooni soovitakse lähteülesande või analüüsi kohaselt lahenduste väljatöötamisel aluseks võtta;
- 2) positiivse rahastamisotsuse saanud õigusanalüüsi raames taotletakse analüüsi koostajavõi valdkonna ministeeriumi esindaja visiiti välisriiki, kui meetme vahenditest rahastatava õigusanalüüsi käigus on ilmnenud vajadus välisriigi regulatsiooniga tutvumiseks teha sellesse riiki õppevisiit;
- 3) Õigusloomejuhtide ümarlaua raames taotletakse õigusloomejuhtidele või nende poolt määratud isikutele oma asutuses visiiti välisriiki eesmärgiga tutvuda teise riigi õigusloome korralduse või õigusliku regulatsiooni sellise küsimusega, mis puudutab kõiki ministeeriume (horisontaalne küsimus). Õigusloomejuhtide ümarlaua raames toimuvast õppevisiidist peavad osa võtma vähemalt pooled ümarlaual osalevate asutuste esindajad;
- 4) Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis või Eesti Euroopa Liidu suunalise poliitika raamdokumendis "Eesti Euroopa Liidu poliitika" prioriteetsena nimetatud ja vähemalt kahte ministeeriumi puudutava EL õigusakti ülevõtmise või rakendusaktide väljatöötamise raames asjaomaste ministeeriumide õigusloomega kokkupuutuvate ametnike visiiti eesmärgiga tutvuda EL õigusakti tõlgenduspraktika või välisriigi regulatsiooniga;
- 5) eelnimetatud neljast eesmärgist ühe saavutamiseks väliseksperti Eestisse toomiseks.

2.11.9. Rahastamise ettepaneku algatajale esitatavad nõuded

- 1) Õppevisiidi rahastamise ettepaneku algatajaks on:
 - a) kodifitseerimisprojekti raames töögrupi juht;
 - b) positiivse rahastamisotsuse saanud õigusanalüüsi puhul õigusanalüüsi tellija;
 - c) õigusloomejuhtide ümarlaua raames õigusloomejuhtide ümarlaua liige;
 - d) EL õigusakti ülevõtmise või rakendamise eest vastutava ministeeriumi esindaja
- 2) Ettepaneku algataja peab esitama Justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakonnale õppevisiidi ideekavandi, mis sisaldab visiidi tegemise vajaduse põhjendust ja selle vastavust abikõlblikkuse nõuetele, õppevisiidi programmi (sh kohtumised valdkonna ekspertidega ja muud õppevisiidi jooksul kavandatavad tegevused), vastuvõtja või Eestisse saabuva eksperti kirjalikku nõusolekut ning visiidi eelarvet.
- 3) Kui ideekavandi esitab Justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakond, hindab ideekavandi vastavust toetuse andmise vastavustingimustele Justiitsministeeriumi üldosakond.

2.11.10. Tegevuse maksumus

Ühe õppevisiidi maksimaalne lubatud kulu inimese kohta on 1486.- eurot.

2.11.11. Tegevuste valiku põhimõtted

- 1) Tegevusi rahastatakse jooksva taotlemisega laekuvate ideekavandite alusel.

- 2) Toetuse aastate- ja teemadepõhise ühtlasema jaotamise eesmärgil võib Justiitsministeerium taotlemise ajutiselt sulgeda. Taotlemisvõimaluste ja taotlemise ajutise sulgemise info tehakse kättesaadavaks õigusloomejuhtide ümarlaua kaudu.
- 3) Ideekavandeid vaatab läbi Justiitsministeerium nende laekumise järjekorras.
- 4) Kui taotletava õppeviisi jaoks eelarves vahendeid ei ole, palub Justiitsministeerium taotlust korrigeerida reaalseid vahendeid silmas pidades, säilitades seejuures vastavus eeltoodud tingimustele, mis on õppeviisidele seatud. Kui taotletava õppeviisi eelarvet ei muudeta, jätab Justiitsministeerium selle rahuldamata ja vaatab läbi järjekorras järgmisena esitatud taotluse.
- 5) Õppeviisi toimumisega seonduva töö korraldab Justiitsministeerium.

2.11.12. Aruandlus

Õppeviisidil käimise kohta tuleb esitada Justiitsministeeriumile aruanne, mis sisaldab ülevaadet sellest, kus käidi ja kellega kohtuti ning millist sisendit programmi tegevuste paremaks elluviimiseks saadi.

2.11.13. Ajakava

Tegevusi on kavas algatada jooksvalt. Igal aastal koostatakse aasta kohta täpsem tegevusplaan.

3. Eelarve

Tabel 15. Eelarve

SFOS kood	Tegevus	EL toetuse summa (€)	EL toetuse osakaal meetme tegevuse kogumaks umusest, %	Riiklik kaasfinantseering (€)	Omafinantseering	Meetme tegevuse kogumaks umus (€)	Mitteabik õlblik kulu
12.2.1.1	Mõjude hindamise süsteemi arendamine	1 635 658	85%	288 645		1 924 303	
12.2.1.2	Tulevikuanalüüsid	201 732	85%	35 600		237 332	
12.2.1.3	Õigusanalüüside teostamine	144 810	85%	25 555		170 365	
12.2.2	Kaasamise arendamine	374 000	85%	66 000		440 000	
12.2.3.1	Eesti Tööandjate Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida	200 000	85%	0	35 294	235 294	
12.2.3.2	Eesti Ametiühingute Keskliidu võimekuse tõstmine poliitikakujundamisel kaasa rääkida	200 000	85%	0	35 294	235 294	
12.2.4	Strateegilise juhtimise arendamine	1 000 000	85%	176 471		1 176 471	
12.2.5	Rakke- ja ekspertrühmad ning nõuandvad kogud	1 870 000	85%	330 000		2 200 000	
12.2.6	Õigusloome kodifitseerimine	1 479 000	85%	261 000		1 740 000	
12.2.7.1	Õigusloomejuristide arendamine	127 500	85%	22 500		150 000	
1.2.2.7.2	Õppevisiidid	45 472	85%	8 024		53 496	
	Kokku	7 278 172		1 213 795	70 588	8 562 555	

4. Tegevuste mõju läbivatele teemadele

Meede panustab järgmistesse läbivatesse teemadesse:

- 1) **Riigivalitsemine** - Kõik meetme tegevused on suunatud riigivalitsemise paremale korraldamisele. Eelkõige toetavad meetme tegevused arendustegevusi ja koostööd.
- 2) **Võrdsed võimalused** – Meetme tegevustel, eriti kaasamise arendamise ja mõjude hindamise, võib olla mõju soolisele võrdsusele, erinevas vanuses inimeste võrdsele kohtlemisele, puuetega inimeste võrdsetele õigustele ja võimalustele ning võrdsete võimaluste tagamisele sõltumata rahvuslikust kuuluvusest. Näiteks mõjuanalüüside läbiviimise meetodika kohaselt hinnatakse mõjuanalüüsi tehes ka mõju võrdsele kohtlemisele ja soolisele võrdõiguslikkusele, hinnates tegevuste mõju meestele ja naistele, erinevast rahvusest ja vanuses inimestele. Aluseks selliste analüüside läbiviimisel on (statistilised) andmed, mis on eristatavad kõnealuste gruppide lõikes. Koolituste jms kokkusaamiste korraldamisel tuleb arvestada, et asjakohased koolitused oleksid vajadusel ligipääsetavad ka puudega inimestele või teise emakeelega sihtgruppidele. Näiteks konkreetsete kaasamise kaasuste juures tuleb vajadusel kõrvaldada takistused asjakohaste sihtrühmade kaasamisel (nt kujundades kaasamise meetodi vastavalt sihtrühmale, võimaldades vajadusel puuetega inimestele invatransporti, osalemist nägemis- või kuulmispuudega inimestele, vene- või inglise keelset tõlget vms).
- 3) **Infoühiskond** – Investeeringuid infosüsteemidesse on toetuse andmise tingimustega abikõlblikud (nt on võimalik kasutada nutikaid e-lahendusi kaasamise, strateegilise planeerimisel, mõjude hindamisel). Meede haakub "avatud andmete" initsiatiiviga.
- 4) **Regionaalareng** – Meetme tegevustel võib olla teatav mõju kohalikele ning regionaalsele arendus- ja planeerimisvõimekusele. Regionaalarengusse panustab meede mõjude hindamise, kaasamise ja rakkerühmade tegevuste kaudu. Mõjude hindamise meetodika võtab arvesse regionaalseid mõjusid, kaasamise arendamisel lähtutakse teiste hulgas ka piirkondlike partnerite parema kaasamise võimalustest ning rakkerühmadesse kaasatakse vastavalt teemale ka kohalike ja regionaalsete organisatsioonide esindajaid.

5. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- 1) Kulutusi on võimalik teha meetme tegevuste elluviimiseks ja eesmärkide saavutamiseks kooskõlas käesolevas käskkirjas sätestatuga ning Vabariigi Valitsuse määrusega „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetustest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse väljamaksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) kehtestatud tingimustest ja korrast.
- 2) Abikõlblikud on järgmised kulud:
 - a) uuringud, analüüsid ja küsitlused ning nende tulemuste avalikustamise kulud;
 - b) personalikulud vastavalt ühendmääruse § 3;
 - c) konsultatsioon;
 - d) koolituste, konverentside, seminaride, infopäevade ja koosolekute korraldamine;
 - e) meetodikate, õppematerjalide, juhiste ja koolitusprogrammide väljatöötamine ning nende avalikustamine;
 - f) osalemistasud temaatilistel konverentsidel, seminaridel ja koolitustel;
 - g) lähetuse kulud;
 - h) transport ja majutus;
 - i) tõlke kulud;
 - j) trükised;
 - k) teavitamiskulud, sh veebidisain ja -majutus;
 - l) tarkvara litsentsid või veebipõhised tarkvaralahenduste teenustasud;

m) infotehnoloogilised lahendused.

Järgnev tabel annab ülevaate abikõlblikest kuludest tegevuste lõikes. X märgitud kulud on vastava tegevuse puhul abikõlblikud.

SFOS kood		a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)
12.2.1.1	Mõjude hindamise süsteemi arendamine	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.2.1.2	Tulevikuanalüüside teostamine	x	x	x	x					x	x	x		
12.2.1.3	Õigusanalüüside teostamine	x	x	x	x					x	x	x		
12.2.2	Kaasamise arendamine	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.2.3.1	Eesti Tööstus- ja Kaubanduskoja võimekuse tõstmise poliitika kujundamisel kaasa rääkida	x	x	x	x	x				x	x	x		x
12.2.3.2	Eesti Ametiühingute Keskliidu võimekuse tõstmise poliitika kujundamisel kaasa rääkida	x	x	x	x	x				x	x	x		x
12.2.4	Strateegilise juhtimise arendamine	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.2.5	Rakke- ja ekspertrühmad ning nõuandvad kogud	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.2.6	Õiguse kodifitseerimine	x	x	x	x	x		x	x	x		x		
12.2.7.1	Õigusloomejuristide arendamine	x	x	x	x	x	x		x	x		x		
1.2.2.7.2	Õppevisiidid		x		x	x	x	x	x	x		x		

3) Mitteabikõlblikud on järgmised kulud:

- ametniku ja töötaja töötasu, kui tasustatav töö on seotud senise ametijuhendi- või töölepingujärgsete ülesannete täitmisega ning kui meetme tegevuste elluviimisega seotud töö lisanduvus ei ole eristatav;
- toetust saavate asutuste üldkulud;
- seadmete soetamise ning põhivara kulumiga seotud kulud;
- Ühendmääruse § 4 kohaselt määratletud mitteabikõlblikud kulud;
- teised kulud, mis ei ole kooskõlas meetme eesmärkidega.

6. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- Toetuse maksmine toimub vastavalt STS 2014_2020 §-dele 28–30 ja ühendmääruse § 11-15.
- Toetust makstakse tegelike kulude alusel.
- Programmi elluviija või partner esitab rakendusüksusele etteantud vormil maksetaotluse. Maksetaotlusele lisab programmi elluviija või partner kuludokumentide ja vajadusel tasumist tõendavate dokumentide koopiaid ning hankemenetlusega seotud dokumendid, sh lepingud ja nende muudatused ning rakendusüksusele nõudmisel muud asjakohased dokumendid abikõlblikkuse kontrollimiseks.

- 4) Maksetaotlus esitatakse registri väliselt, juhul kui seda ei ole võimalik esitada registri kaudu.
- 5) Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos lõpparuandega. Viimane väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt ja selle kooskõlastamist rakendusasutusega.

7. Elluviija kohustused

TAT elluviijale kohalduvad lisaks käesolevas käskkirjas STS 2014_2020 §-is 24 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Ühtlasi on TAT elluviija kohustatud:

- 1) rakendama tegevusi eesmärgipäraselt ja kasutama toetust säästlikult.
- 2) teavitama toetuse saamise võimalustest.
- 3) esitama RA-le etteantud vormil meetme tegevuse järgmise eelarveaasta tegevuste detailse kirjelduse ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes kinnitamiseks sama aasta 31. jaanuariks;
- 4) pärast tegevuste detailse kirjelduse ja sellele vastava eelarve kinnitamist RA poolt, esitama selle RÜ-le.
- 5) esitama RA nõudmisel täiendatud väljumisstrateegia ja tegevuse eelarve eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite lõikes;
- 6) rakendama meetme tegevust vastavalt kinnitatud detailsele tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;
- 7) teavitama RA-d, kui TAT samalaadsetele tegevustele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;
- 8) vähese tähtsusega abi või riigiabi andmise korral teavitama abisaajat, et ta on saanud vähese tähtsusega abi ja/või riigiabi ning tagama riigiabi andmise läbipaistvuse ja efektiivsuse ning pärast riigiabi andmist kontrollima selle kasutamise sihipärasust;
- 9) hankimisel järgima STS 2014_2020 §-i 26. Kui lähtutakse riigihangete seaduse §-s 3 nimetatud põhimõtetest, siis pakkujate paljususe korral peab elluviija küsima vähemalt kolm võrreldavat pakkumust ning esitama eelistatud pakkumuse põhjenduse. Juhul kui pakkujate paljusus puudub ja elluviija ei ole küsinud võrreldavaid pakkumusi, siis peab see olema põhjendatud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
- 10) kui meetme tegevus teenib tulu ning abikõlblikud kulud on enne puhastulu mahaarvamist 50 000 eurot või enam, kohaldama puhastulu mahaarvamisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikes 8 sätestatud, kui tulu teenitakse abikõlblikkuse perioodil;

8. Tegevuste tulemuslikkuse seire ja hindamine

- 1) Elluviija esitab RÜ-le ja RA-le vormikohase meetme tegevuse vahearuanne üldjuhul iga aasta 31. jaanuariks. Juhul kui tegevuste alguse ja esimese vahearuanne esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuanne järgmiseks tähtpäevaks.
- 2) Seirearuanne sisaldab ülevaadet tegevuste progressist ja meetme tegevuse eesmärgi täitmisest ning sellest lähtuvaid muudatusettepanekuid tegevuste elluviimisel.
- 3) Elluviija esitab RÜ-le ja RA-le vormikohase meetme tegevuse lõpparuande 45 päeva jooksul alates tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast.
- 4) Juhul kui vahearuanne ja lõpparuande esitamise vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vaid lõpparuanne.
- 5) RA kontrollib vahe- või lõpparuannet (edaspidi koos seirearuanne) 20 tööpäeva jooksul selle laekumisest.
- 6) RÜ esitab RA-le kommentaarid seirearuandele 10 tööpäeva jooksul selle laekumisest.

- 7) Juhul kui seirearuandes puudusi ei esine, kinnitab RA seirearuande, teavitades sellest RÜ-d ja tegevuse elluviijat.
- 8) Puuduste esinemisel seirearuandes annab RA elluviijale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RA kinnitab seirearuande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist, teavitades sellest RÜ-d ja tegevuse elluviijat.
- 9) RA-l on õigus igal ajahetkel küsida tegevuse elluviijalt täiendavat infot meetme tegevuse progressi ja tulemuste kohta.
- 10) Tegevuse elluviija kohustub esitama RA-le küsitud info.
- 11) Seire käigus kogutud info edastatakse STS-i § 33 alusel moodustatud Valdkondlikule Komisjonile, kes võib seireinfole tuginedes teha ettepanekuid käesoleva käskkirja muutmiseks, auditi läbiviimiseks või tegevuse tulemuslikkuse hindamiseks.
- 12) RA algatab vajadusel seireinfole tuginedes või Valdkondliku Komisjoni soovitusel käesoleva käskkirja muutmise, auditi või hindamise.
- 13) Tegevuse elluviija kohustub andma igakülgse sisulise panuse seire, auditi või hindamise teostamisse.

9. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

- 1) RA võib muuta toetuse andmise tingimusi tuginedes seireinfole, valdkondliku komisjoni soovitustele, RÜ või elluviija ettepanekutele või kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik meetme tegevuste edukaks elluviimiseks või elluviijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata.
- 2) Kui elluviija tuvastab vajaduse meetme tegevuste, eelarve, indikaatorite või teiste tingimuste muutmiseks, esitab elluviija RA-le ja RÜ-le põhjendatud taotluse;
- 3) RA vaatab muudatuse taotluse läbi 20 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest. Puuduste esinemisel annab RA elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.
- 4) RÜ edastab RA-le kommentaarid muutmistaotlusele 10 tööpäeva jooksul selle laekumisest.
- 5) RÜ võib tegevuse elluviijale või RA-le teha ettepanekuid meetme tegevuste eelarve muutmiseks, kui seirearuandes esitatud andmetest või muudest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik meetme tegevuste eduka elluviimise tagamiseks.
- 6) Meetme tegevuse tingimuste muutmist ei saa taotleda sagedamini kui korra 6 kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui on olemas RA eelnev nõusolek.
- 7) Meetme tegevuse tingimuste muutmine kooskõlastatakse korraldusasutusega, valdkondlikku komisjoni kuuluva rakendusametusega ning antud käskkirjaga hõlmatud meetme tegevuse elluviijaga.

10. Finantskorrektsioon

Finantskorrektsioone teeb RÜ vastavalt STS-i §-dele 45–47.

Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt STS-i §-dele 48–49.

Lisa 1: Kodifitseerimismetoodika

1. Kodifitseerimine käesoleva projekti raames tähendab kehtiva õiguse korrastamist ja edasiarendamist kindlaksmääratud valdkonnas.

Kodifitseerimise käigus analüüsitakse võrdlevalt läbi kogu kodifitseeritava valdkonna õigusloome (nii siseriiklik, EL kui rahvusvaheline õigus) ja kohtupraktika. Analüüsiks kasutatakse ka asjakohast erialakirjandust.

Kodifitseerimise eesmärgiks on korrastada kodifitseeritavat õiguse valdkonda nii, et õiguskord muutuks selgemaks ja seeläbi oleks vajamineva regulatsiooni leidmine õiguse rakendajale lihtsam. Samuti on kodifitseerimise eesmärgiks ühtlustada kodifitseeritava valdkonna õigusliku regulatsiooni kvaliteeti.

Kodifitseerimise eesmärk ei ole tingimata kehtivate õigusnormide muutmine, täiendamine või ümberstruktureerimine, kuid see võib mitmel juhul osutuda vajalikuks.

2. Vajaduse korral muudetakse või täiendatakse olemasolevaid regulatsioone. Muutmise või täiendamise vajadus võib tuleneda eelkõige järgnevast:

- kodifitseeritavad õigusaktid või õigusnormid on üksteisele vastukäivad;
- kodifitseeritavad õigusaktid või õigusnormid ei ole enam ajakohased;
- kehtiv regulatsioon on puudulik;
- kehtivad normid ei ole praktikas andnud soovitud tulemusi;
- kehtivas õiguses sisalduv norm toob kaasa põhjendamatut bürokraatiat või on muul moel rakendaja suhtes põhjendamatult koormav;
- EL õiguse ülevõtmine ei ole olnud korrektne või põhjendatud;
- eriosa regulatsioon ei vasta seadustiku üldosas sisalduvatele üldpõhimõtetele.

3. Kodifitseerimist alustatakse üldossa kuuluvate normide analüüsist, millele järgneb üldosa normide sõnastuse kirjapanek, sellele järgnevad samad tegevused eriosa normide ja rakendussätete osas. Eelnõu koostamisel tuleb lähtuda hea õigusloome ja normitehnika eeskirja nõuetest.

4. Kodifitseerimise käigus tuleb püüda leida võimalusi, kuidas olemasolevaid tarbetuid protseduure ja põhjendamatuid nõudeid lihtsustada nii, et soovitud eesmärgi saavutamiseks kulub kokkuvõttes vähem aega tingimusel, et olulised õigushüved on jätkuvalt kaitstud. Lihtsustamine tähendab seejuures isiku ja halduse vahelises suhtluses eeskätt isiku suhtes selgemate, lihtsamini täidetavate ja väiksemat ajakulu nõudvate normide kehtestamist. Ka asutuste suhtes kehtivate normide lihtsustamine on lubatud, kuid seejuures ei tohi normide täitmine muutuda isikutele aja- ega ressursimahukamaks.

Lihtsustamiseks võiks eeskätt lähtuda järgmistest HMS mõttega kooskõlas olevatest põhimõtetest:

- isikult ei nõuta dokumentide või andmete esitamist, mida isik on korra juba esitanud või mida haldusasutusel on võimalik saada teistelt asutuselt;

- ühe eesmärgi saavutamise (nt keemiatehase rajamine) raames erinevate tegevuste korral, milles osalevad erinevad haldusorganid, antakse ühele haldusorganile kogu protsessi koordineerimise ülesanded;
- võimaluse korral luua võimalus elektrooniliseks menetluseks;
- isik ei pea ühe ja sama toimingu tegemiseks suhtlema mitme eri asutusega.

Kontseptsioonis ja eelnõu seletuskirjas tuleb eraldi selgitada, mil moel uued normid ja menetlusskeemid senistega võrreldes lihtsustuvad.

5. Kehtivate õigusaktide analüüsi käigus ja eelnõu koostamisel tuleb ühtlustada ja vajaduse korral uuendada erinevates valdkonna seadustes kasutatavat terminoloogiat.

6. EL õiguse normide ülevõtmise korrektsust ja põhjendatust tuleb kontseptsiooni koostamise käigus analüüsida ja hiljem eelnõu väljatöötamisel arvestada. EL õiguse põhjendatud ülevõtmist kontrollides tuleb eeskätt analüüsida, kas direktiivis liikmesriigile jäetud otsustusruumi on piisaval määral ja sobilikul viisil ära kasutatud. Vajaduse korral tuleb välja töötada sobilikumad lahendused.

7. Tööde planeerimisel tuleb arvestada sellega, et lisaks juriidilisele analüüsile peavad olema hinnatud olulisemate muudatuste sotsiaalsed, majanduslikud, keskkonna- või muud kaasnevad mõjud. Mõjude analüüsi mõte on saada täpsemat teavet kavandatavate lahenduste rakendatavusest, kaasnevatest kuludest ja tuludest erinevatele ühiskonnaelu sfääridele.

8. Juba analüüsi algetapil selgitab töögrupp välja huvigrupid, koostab neist nimekirja ja teeb esialgse kava, kuidas, keda ja mis etapis eelnõu väljatöötamisse kaasata. Seejuures tuleks arvesse võtta huvigruppide erinevust ja kaasamisviisi (nt huvigrupi esindajatega kohtumine, ühisseminar, ümarlaud, elektrooniliselt või paberkandjal arvamuste küsimine jne) otsustamisel lähtuda just konkreetse huvigrupi suurusele ja olemusele sobilikust lahendist.